

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol stran din 1000—
četrt stran din 500—, 1/2 stran
din 250—, 1/4 stran din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Pogoj napredka

Ob zatonu starega in početku novega leta se delajo bilance za preteklost in načrti za bodočnost. Bilance, ki so se napravile za leto 1937 v gospodarskem oziru, so izkazale rastoče zboljšanje gospodarstva več ali manj po vsem svetu. Tega napredka je deležna tudi naša država, ki je dosegla velike uspehe zlasti na področju zunanje trgovine. Državni dohodki so se stalno večali, dvignili so se tečajji državnih papirjev, narasle so vloge v državnih denarnih zavodih, trgovinska bilanca je postala visoko aktivna. Pokrajine, kjer prevladuje poljedelstvo, so vsled zboljšanja cen kmetijskim pridelkom tudi dosegle znaten napredek.

Tega gospodarskega napredka je v okviru države deležna tudi Slovenija. Da bi na potu gospodarskega napredka korakal vztrajno naprej tudi naš slovenski kmet, je treba izpolniti nekaj pogojev. Na tem mestu bi danes kratko omenili potrebo dviga slovenske kmetijske proizvodnje. Slovenija je v poljedelskem oziru pasivna dežela, ki ne pridelava dovolj hrane, marveč jo mora uvažati iz drugih pokrajin. Tako pa odteka naš denar v druge kraje. Da se temu čim bolj in prej pride v okom, je treba našo kmetijsko proizvodnjo dvigniti, naše kmečko gospodarjenje izpopolniti. Temu važnemu namenu služi med drugim naša mesečna gospodarska priloga »Kmečko delo«, ki bo dajala našemu kmetu pouk in pobudo.

Drugi pogoj pa je, da oskrbimo našemu kmetu kredit, ki mu je krvavo potreben. Do kredita pa množstvo naših kmetov ne bo prišlo brez domačih denarnih zavodov. Nujno je torej potrebno odpraviti nelikvidnost naših denarnih zadržev. Narodna banka je dovolila potrebne menične tri odstotne kredite denarnim zavodom, ki so pod zaščito, da bi mogli izplačati vse vloge do 10.000 din. Je to že lepa pomoč, toda povse ne zadostuje. Denarni zavodi so namreč izročili Privilegirani agrarni banki okoli 2747 milijonov dinarjev svojih kmetijskih terjatev, njim pa je banka priznala terjatve v višini 1606,2 milijona din, tako da izgubijo denarni zavodi 604 milijone dinarjev. Denarnim zavodom bi se torej moralo dati vsaj 600 milijonov dinarjev. Tako bo njihova likvidnost zajamčena, v našem denarništvu pa bi se napravil red.

Stojadinovič-Koroščevo vlada je v teku svojega krmiljanja države pokazala veliko sposobnost in voljo, da pomaga vsem stanovom, posebno še kmečkemu, zato smo trdno prepričani, da bo tudi v tem primeru našla rešitev in odpomoč.

V luči krščanstva

Romunski ministrski predsednik Oktavijan Goga je imel o Novem letu govor, ki je v njem poudaril osnovne ideje svoje vlade. Prva in glavna osnova mu je krščanstvo. »Verujem,« tako je izjavil, »v duhovno obnovo romunskega naroda s pomočjo luči, ki jo je prižgala krščanska

cerkev. Kristusov zakon je edino in najvišje sidro, s katerim se bomo rešili v sedanjih neprilikah. Kristusov oltar je bil, je in bo ostal tukaj pri nas v Romuniji moralni obnovitelj, pomočnik pri preporodu naroda in trdna osnova vsakega dela, ki ga bo država podvzela.«

Nova romunska vlada za povzdigo kmečkega stanu

Gogova romunska protijudovska vlada je sklenila ustanoviti komisijo, ki bo po veljavnih zakonih izdala odredbe, po katerih bodo morali judovski krčmarji v določenem roku zapustiti romunske podeželske kraje. S to odredbo hoče vlada

predvsem zaščititi kmeta, ki je bil doslej predan na milost in nemilost judovskim pijavkam.

Vlada bo izdala dalje potrebne ukrepe za znižanje cen proizvodov, ki so kmetu najbolj potrebni.

Moč Italije na morju leta 1941

Po novem oboroževalnem programu, ki je namenjen »miru« in kolonialnemu cesarstvu, bo imela Italija leta 1941 na morju: štiri velike bojne ladje po 35.000 ton, štiri manjše bojne ladje po 25.000 ton, sedem križark po 10.000 ton, 12 križark

po 5—8 tisoč ton, 12 velikih oceanskih rušilcev, 12 manjših rušilcev po 2000 ton, 20 velikih torpedovk, 24 manjših torpedovk, 32 torpednih čolnov in sto podmornic. Celotna pomorska moč Italije bo obsegala 1941. leta 227 bojnih ladij.

Grški prestolonaslednik se poročil

V grški prestolnici v Atenah se je slovesno poročil zadnji nedeljo grški prestolonaslednik princ Pavel s princeso Frideriko Luizo Hanoveransko. Poročni obred je izvršilo 40 grških metropolitov. V veličastnem sprevodu je bilo 40 princev in princezinj v 20 vozeh. Pri poroki je bil tudi naš knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo ter angleški vojvoda in vojvodinja Kentska.

Ob zaključku svečanega poročnega obreda so kralj Jurij, člani kraljevskega dvora in bližnji sorodniki princese poljubili mladi zakonski par. Zlati kroni, ki sta bili pri poročnem obredu položeni na glavi prestolonaslednika Pavla in princezinje Friderike Luize, sta bili iz rodbinske zakladnice.

Grško ljudstvo je povsod silno navdušeno pozdravljalo mladi zakonski par.

Načrt za zedinjenje petih velesil

Bivši belgijski ministrski predsednik van Zeeland se mudi v Londonu, kjer je razgrnil pred angleškim šefom vlade Chamberlainom sledeči načrt za gospodarsko in trgovinsko zedinjenje evropskih velesil:

1. Amerika, Anglija, Francija, Nemčija in Italija naj sklenejo sporazum, v katerem se obvežejo, da bodo odpravile vse omejitve v medsebojnem gospodarskem in trgovskem poslovanju.

2. Te države naj odpravijo tako imenovane izravnalne fonde za promet z devizami in ustanove skupni mednarodni izravnalni fond.

3. V ta fond naj bi vse pogodbenice oddale del svojega zlatega zaklada. Novi sklad bi služil za odpravo gospodarskih težav, ki bi se pokazale v tej ali oni državi, odnosno za preprečenje takih težav.

4. S tem bi denar teh držav postal med-

narodno plačilno sredstvo, ki bi veljalo povsod.

5. Izravnalni sklad bi upravljala banka za mednarodna plačila v Baselu (v Švici).

6. Sodelovanje Nemčije v taki gospodarski zvezi je nemogoče, če ne pomagajo Nemčiji prej, da obnovi svoje gospodarstvo. To se pa da edino s tem, da dobi Nemčija zunanja posojila in pa, da ji dajo možnost za dobavo sirovin iz Afrike.

7. S tem bi Nemčija v neki obliki dobila vrnjene kolonije, vendar bi vse tiste pokrajine v Afriki, ki bi prišle v poštev za Nemčijo, postavili pod mednarodno upravo. Izključene so od tega severne in južne afriške pokrajine.

*

Ustanovitev zgoraj omenjene gospodarske in carinske zveze bi dovedla s časom nujno tudi do popolnoma političnega izravnanja med odločujočimi velesilami.

Tako pa ne več!

Tako si vzdihuje danes spodnještajerski in dolenski vinogradnik, ko bere pravilnik o pobiranju banovinske trošarine na vino (»Službeni list« dravske banovine z dne 29. decembra 1937). Ne bom se ukvarjal s posameznimi členi pravilnika, ker so v nekaterih gotove nejasnosti. Razumljiv mi je člen 6. pravilnika, kateri razodeva, da mora plačati banovinsko trošarino tudi zasebnik, kateri kupi vino od vinogradnika na veliko za svojo lastno uporabo, kar do danes še ni obstajalo.

Po razpustu oblastne skupščine v Mariboru je ostalo vinogradništvo Spodnje Štajerske brez zastopstva in smo morali mirno trpeti, kako so si razne uprave iskale proračunskih sredstev s petkrat pretirano vinsko trošarino. Tako smo doživeli, da je v nekaterih letih presejala vinska trošarina daleč prodajno ceno vina. Ko je Beograd vendar uvidel, da zna tako visoko obdavčenje vina vinorodne pokrajine gospodarsko uničiti, je začel prvi vinski davek demontirati in iskati druge vire dohodkov. Vinogradniki že dolgo čakamo trenutka, da bi se pojavil človek, kateri bi uvidel, da je vinski davek z ozirom na ceno, težave in ogromne pridelovalne stroške petkrat previsok, in ki bi znal prepričati uprave, naj tudi one popustijo. To upravičeno upanje nas je pa iznenadilo, doživeli smo nasprotno ukrepe, na katere moramo jldločno reči: Tako pa ne več! Ne zadene tukaj krivda g. finančnega ministra niti g. bana, ker vsak pošten državnik upošteva predloge, posebno, če vidi, da so na raznih zborih soglasno sprejeti. Vendar si tukaj dovolim staviti vprašanje, ali bi taki predlogi bili tudi takrat v tem smislu izglasovani, če bi županska zveza zborovala v Ljutomeru in bi člani iz Gorenjske morali na svoje stroške v Ljutomer, kakor mi oddaljeni moramo v Ljubljano? Ker točasno zastopam okraj Ptuj kot največji vinorodni okraj v banovini in predsedujem njegovemu kmetijskemu odboru, se čutim dolžnega povedati sledeče:

1. Vino je kmetijski pridelek, kakor je hmelj, mleko, les itd.; razen visokih pridelovalnih izdatkov in trudapolnega dela, je že vinograd kot zemlja v visokem davčnem razredu; vendar pa je ravno vino dosedaj nosilo javnim blagajnam tako visoke dohodke, kakor noben drugi kmetijski proizvod. Kaj bi le rekla naša Savinjska dolina, katera se danes bori s sličnim težavami kakor vinorodni okraj, če bi vinogradniki soglasno vpričo g. bana predlagali obdavčenje hmelja z 20 din za kilogram? Kaj bi rekli naši Gorenjci, ako bi vsi vinorodni kraji stavili soglasen predlog, naj se obdavči liter mleka z 1 din? Kako bi izgledale gorenjske mlekarne pri takih dajatvah? Tudi mi jim lahko tolmačimo: »Saj to ne zadene kmeta, ampak konsumenta. Kdor hoče sir jesti, naj pa plača.« Kako bi izgledale lesne trgovine, če bi morale plačati 100 din na kubik meter lesa? Tudi tega bi kmet ne trpel, ampak kupec; kdor hoče les imeti, naj pa plača. Vse navedene dajatve bi bile primeroma manjše z današnjo vinsko trošarino, če se ista primerja s prodajno ceno. — Noben naveden pridelek, razen hmelja, ni navezan na take pridelovalne stroške, kakor je vinski.

2. Hočem pojasniti trditve nekaterih, češ, vino se mora obdavčiti, da se omeji

alkoholizem. Na tem bi že nekaj bilo, ako bi ravno od tistih oblastev ne prihajala povelja, da se morajo pri nas zasajati sorte, ki prinašajo vino z visoko gradacijo alkohola. V primeru pa, da se vsled neugodne vinske letine povoljna stopnja alkohola ne doseže, dobi vinogradnik za ojačenje breztrošarinski sladkor in sme dodati še vinskemu alkohol iz pese. Dejansko je pa zadeva taka, da marsikateri kozarček vina popije mladina v vinorodnih krajih, s katerim bi se lahko okrepljal starček iz nevinorodnega kraja. Ako že vzdržujemo vinarske šole, ako že na tisoče let raste vinska trta na hribih, katere je Stvarnik ravno za to kulturo in nobeno drugo določil, bi mogel preudaren človek priznati, da je potreben tudi pravilno razdeljen vinski konsum.

3. Omenjeni najnovejši ukrep bo prinesel v naše revne Haloze še večjo revščino, ker sedaj ne bo mogel več vinogradnik iz trpečih Haloz zamenjati svojega vina s kakšnim poljskim posestnikom ali mu istega prodati. Ako bi n. pr. kupil kmet z Dravskega polja polovnjak (300 l) vina za svoje delavce v vročem poletju, mora plačati 300 din banovinske trošarine in ravno toliko občinske, torej 600 din, to je ravno toliko, kakor plača srednji posestnik od vsega posestva direktnega davka. Jasno je, da pri takem obdavčenju Haložan ne bo prodal, poljanec ne kupil, delavec pa pri najtežjem delu ne bo pokrepčan. Ali pa si bosta ta dva nastavila past, v katero se bosta vjela. Vsaka taka kazen pa, katera zadene državljana, ne da bi zakrivil kakšnega duhodelstva, ampak si je branil gospodarsko-življenjski obstoj, rahlja domoljubje.

Naprašam prijatelje iz nevinorodne Gorenjske, naj mi pomagajo moje upravičene trditve na merodajnih mestih uveljaviti. Vino ne prenese nobene ovire v pro-

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Novi senatorji. V imenu kralja je bilo imenovanih 11 novih senatorjev.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

V Bolgariji so razpisane volitve. Sprememba volilnega reda. Bolgarski kralj Boris je izdal dva odloka. S prvim so razpisane volitve, ki se bodo vršile štiri zaporedne nedelje od 6. do 27. marca. Drugi odlok prinaša spremembo volilnega reda, ki je bil izdan lani oktobra. Za moške je uvedena obvezna, za ženske pa prostovoljna volilna pravica. Za poslance ne morejo biti izvoljeni ministri, državni uradniki in dobavitelji. — Po vsej državi se vršijo pogajanja med voditelji bivših strank, da bi se združili v skupen blok, ki bi nastopil proti vladi. Napovedan je tudi odstop vlade. Pod sedanjim ministrskim predsednikom Kjuseivanovim bi naj bila vzpostavljena koncentracijska vlada iz vodilnih osebnosti razpuščenih strank.

Sestanek zastopnikov držav rimskega bloka. V nedeljo 9. januarja so se zbrali v Budimpešti zunanji ministri držav rimskega bloka: Italije, Avstrije in Madžarske. Od 10. do 14. so se vršili politični ter

ZAVAROVANJE SLOV. GOSPODARJA!

Samo oni, ki bodo imeli do konca januarja 1938 plačano vso naročnino za celo leto 1938, bodo imeli svoje hiše po pravilniku zavarovane za 1000 din. Plačajte torej pravečasno in kdor nima v celoti plačano, naj doplača. Celoletna naročnina znaša 32 din.

metu in nobenega davka več. To stališče zastopam neprestano. Hotel sem pravečasno preprečiti ta najnovejši udarec na revne hribovske vinorodne kraje, pa ker mi drugače ni mogoče, zdaj javnosti sporočim svoje stališče.

Janžekovič,

član banskega sveta in predsednik okrajnega kmetijskega odbora.

*

Protestno zborovanje proti novemu pravilniku v Mariboru

V prostorih Kmetijske družbe v Melju v Mariboru so zborovali zadnjo nedeljo popoldne številni vinogradniki iz mariborskega okrožja in protestirali proti novemu trošarinskemu pravilniku, ki je najhujši udarec za naše vinogradništvo. Kot zaključek zborovanja je bil izvoljen poseben odbor, ki bo obrazložil želje in zahteve vinogradnikov v posebni resoluciji. V tem odboru je mariborski podžupan g. F. Žebot, predsednik Kmetijske podružnice za Maribor g. dr. Kovačič ter vinogradnika Zorko s Košakov in Terčelj od Sv. Jurija ob Pesnici. H banu in finančnemu ravnatelju pojde posebna deputacija, v kateri bo predsednik Vinarskega društva za Slovenijo g. Ivan Vesenjaj, podžupan Žebot, dr. Kovačič in zgoraj imenovana vinogradnika. To odposlanstvo bo predložilo na pristojni mesti resolucijo in prosilo, da se nesrečni pravilnik ukine.

gospodarski razgovori. Visoke goste (italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano, avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga in avstrijskega državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Schmidta) je sprejel regent Horthy v posebni avdienci. Po konferenci bo prirejen gostom na čast velik lov.

Kaj se godi v Romuniji pod novo vlado? Kakor smo že sporočili, je nova Gogova vlada odločno protijudovskega in fašističnega značaja. Protijudovski ukrepi nove vlade se brezobzirno izvršujejo. Nova vlada ustavlja judom list za listom, jih izganja iz javnih služb in iz države. Iznani judje bi se radi zatekli v sosedne države, kjer se jih pa tudi branijo in jim preprečujejo prestop meje. Za romunske jude se je začel zanimati izvršni odbor svetovnega judovskega kongresa v Ženevi. Ta hoče ogrožene romunske jude proglasiti za narodno manjšino, ki ji gre mednarodna zaščita. Romunija je namreč podpisala 9. decembra 1919 manjšinsko pogodbo, za katero jamči Društvo narodov in ki obvezuje vse člane Zveze narodov, da skrbe za varnost manjšin v Romuniji. Omenjeni izvršni odbor je storil vse, da se bo o preganjanju judov v Romuniji razpravljalo

NE POZABITE NA SLOMŠEKA!

Mariborski vladika g. knezoškof dr. Ivan Tomažič je na novega leta dan izjavil, da bo najbrže letos mogoče že poslati v Rim celotni spis za beatifikacijo Slomškega. Ne pozabimo, da imamo list, ki nas stalno obvešča o vsem delu za Slomškega in da bi bilo zelo prav, ako bi ga imela vsaka hiša, posebno še, ker stane samo 15 din celoletno. To je list »Kraljestvo božje« in se naroča v upravi v Mariboru, Koroška cesta 5.

že na januarskem zasedanju sveta Društva narodov. Novi romunski ministrski predsednik Goga se je že brzojavnim potom predstavil Franciji, Italiji, obiskal bo Berlin in je izjavil tudi glede Male zveze, da ostane vse pri starem. Romunski zunanji minister Minescu bo koncem tega tedna odpotoval v Ženevo, kjer bo zastopal Romunijo na zasedanju sveta Društva narodov, ki prične 17. januarja. — Dne 5. januarja je izdala vlada odredbo, po kateri so razpuščeni vsi okrožni in samoupravni odbori. Namesto teh odborov pridejo gospodarske komisije, ki bodo ostale do novih volitev.

Moderno oboroževanje Anglije na kopnem in na morju. Po izjavi angleškega vojnega ministra bo dobil vsak angleški pehotni bataljon 400 najnovejših strojnic. Nova angleška strojnica je tako lahka, da jo nese z lahkoto vsak pešec in strelja s 600 streli na minuto. Angleško topništvo bo opremljeno z najmodernejšimi topovi. Posebno pažnjo bo posvetilo vodstvo angleške armade topovom za obrambo proti letalom in je že v delu nov protiletalski top, ki bo streljal elektromehanskim potom brez kretanja in uravnavanja s človeškimi rokami. Vse vojne edinice bodo dobile posebne naprave, s katerimi bo mogoče od zelo daleč zaznati prihod letal in obvestiti protiletalsko topništvo. Angleške tovarne že izdelujejo majhne tanke, ki bodo na razpolago pehoti. Topništvo bo dobilo povsem nove tanke in bo radi teh izločenih iz armade 8000 konj. — Ministrstvo za mornarico bo dalo zgraditi sto večjih bojnih ladij in med temi več takih, ki bodo imele 35.000 ton. Ena nova angleška oklopnica bo že prihodnji mesec dograjena v izmeri 46.000 ton. Nove angleške velike vojne ladje bodo oborožene s 40 cm topovi, ki bodo nosili 32 km daleč. Novo in težko vojno brodovje je namenjeno za Tihi ocean kot strašilo za Japonsko, ki že tudi gradi oklopnjake po angleškem vzorcu.

POZNATE »NEDELJO«?

»Nedelja« je edini slovenski verski tednik, izhaja vsak teden na 16 straneh, ima lepe slike in stane celoletno samo 24 din. Celoletni naročniki so zavarovani za slučaj smrtne nesreče za 1000 din. — Dosedaj smo izplačali že v 16 primerih. Med ponesrečenci je bilo sedem kmetov, dva železničarja, dva zidarja, pet iz raznih stanov. Sorodnikom je bila zavarovalnina vsaj v prvo pomoč v nesreči! »Nedelja« se naroča v Mariboru, Koroška cesta 5.

Novice iz španske državljanske vojne

Francova zmaga pri Teruelu največjega pomena

V zadnji številki smo opisali srdito borbo, ki se je vršila za posest mesta Teruel, in v kateri so sijajno zmagali Francovi nacionalisti. Teruel so oblegale rdeče čete 18 dni in so morali nacionalisti neprestano odbijati napade in se boriti pri 11 stopinjah mraza. Boje pri Teruelu so odločili obleganim na pomoč poslani nacionalisti z obkoljevalnim manevrom.

Kako hudi so bili ti boji, lahko uvidimo že iz tega, da je drugi dan bitke sto trimotornih letal cele ure obmetavalo rdeče čete in dovozna pota proti Teruelu z bombami. Kakor hitro so rdeči uvideli, da jim grozi obkolitev, so pobegnili v največji zmedi. Prepustili so nacionalistom mnogo ujetnikov, topov, tankov, strojnic in drugega vojnega materijala.

Ujet je bil tudi general Fallo z vsem štabom, in več sovjetskih polkovnih poveljnikov. Izgube mednarodnih brigad, ki so se divje borile, so izredno velike. Sedaj se je doznalo, da so rdeči na tem odseku osredotočili nad 80.000 mož. Po franco-

skih vesteh znašajo njihove izgube nad 20.000 mrtvih in ranjenih, nad 5000 pa je bilo ujetih. V teku boja je bilo sestreljenih 20 rdečih letal, zaplenjenih 125 strojnic, 200 težkih avtomobilov in 40 sovjetskih tankov. Po portugalskih vesteh pa znašajo izgube Francovih čet okrog 8000 mrtvih in ranjenih.

Kakor znano, so bili rdeči že v posesti tako zvanega modernega dela mesta Teruel in so se nacionalisti branili samo še v starem delu mesta, dokler jim ni prišla sveža pomoč. Vodstvo rdečih je bilo povsem prepričano, da bo ostal Teruel v njihovih rokah. Rdeča vlada je hotela v Teruelu proslaviti Novo leto in se je že peljala s posebnim vlakom iz Barcelone proti Teruelu. Med vožnjo so pa zvedeli, da so bili rdeči hudo poraženi in so se rdeči ministri nemudoma vrnili nazaj v Barcelono.

Francova zmaga pri Teruelu je največjega pomena, ker ima nacionalna armada sedaj v posesti višine v okolici mesta, ki presegajo 2000 metrov. S teh gorskih višav je znatno olajšano prodiranje proti morju, oziroma proti Valenciji.

Japonsko-kitajska vojna

Japonci ponekod v škripcih

V kitajski pokrajini Čekiang, ki ima za prestolico Hangčov, so izvojevali Kitajci pomembno zmago. Po tej zmagi ogrožajo kitajske čete na področju med jezerom Tajhujem in Hangčovom zaledje japonske armade, ki se je zbrala onstran Nankinga in reke Jangcekiang. Japonci so se morali umakniti iz Hangčova.

Kitajci, kateri so morali pred zmagovitimi Japonci zapustiti svoje domove, so se pričeli zbirati v četniške oddelke. Ti četniki napadajo med Nankingom in Šangajem posamezne japonske vojaške oddelke ter uničujejo vojaške naprave. Japonci so bili prisiljeni, da so znatno ojačili vojaške postojanke v zasedenem ozemlju.

Guverner kitajske pokrajine Šantung se je odločil, da pojde z maršalom Čankajšekom. Osnoval je že četniške čete, ki uničujejo vse, kar je japonskega. Po vsem Šantungu gore velike japonske predilnice in druge tovarne, šole, bolnišnice, elek-

trične centrale, skladišča in stanovanjske hiše, ki so last japonskih družb, podjetij in zasebnikov. Japonci tega uničevanja ne morejo preprečiti, pač pa se sedaj zbirajo novi oddelki japonske vojske na šantunških mejah, da bi v več smereh čim prej zavzele vso deželo.

Japonci hočejo biti popolni gospodarji v Šangaju

Japonske vojaške in civilne oblasti v Šangaju so poslale svetu mednarodne koncesije ali okrožju ultimatum, v katerem zahtevajo nadzorstvo nad mestno upravo, katero naj vrši samo Japonska. Mestni svet v Šangaju je sestavljen iz petih Angležev, dveh Američanov, dveh Japoncev in petih Kitajcev. Vsi so takoj poslali poslali japonski ultimatum svojim vladam.

Japonske vojne oblasti so prevzele kontrolo nad vsemi radijskimi postajami v Šangaju, uvedle so cenzuro za časnike in poslovne ljudi ter omejujejo svobodo celo konzulom in poslanikom.

Po katoliškem svetu

Evharistični svetovni kongres v Budimpešti. V času od 25. do 30. maja 1938 se prireja romanje s posebnim brzovlakom na 34. evharistični svetovni kongres v Bu-

Tako izgleda

ASPIRIN

SPREDAJ ZADAJ

dimpešti. Posebni vlak bo odhajal iz Maribora preko Pragerskega, Ptuja, Ormoža, Čakovca, Kotoribe, mimo Blatnega jezera v Budimpešto. Vlak bo odhajal iz Maribora 25. maja zgodaj zjutraj. Odobrena je polovična vožnja z vseh postaj do Maribora. V to svrhu bodo morali udeleženci na svoji izhodni postaji kupiti celo vozno karto do ene vstopnih postaj za posebni vlak ali do Maribora in razen tega železniško legitimacijo K-13, na kateri bo moralo vodstvo potovanja potrditi udeležbo. Vozna karta za odhod in potrjena železniška legitimacija veljata za brezplačen povratek od priključne do izhodne postaje. Vozna cena, neglede na postajo vstopa v posebni vlak, znaša 190 din za osebo. Udeležencem, ki nimajo lastnega potnega lista, je omogočeno potovanje na podlagi skupnega potnega lista, za kar plačajo, skupno s stroški za madžarski vizum, 50 dinarjev za osebo. Za popolno oskrbo romarjev v Budimpešti je vse preskrbljeno. Cena za prenočišče in celotno prehrano za ves čas bivanja v Budimpešti znaša v meščanskih hotelih 520 din, v penzionatih in šolskih internatih 400 din, v šolah pa 240 in 160 din za osebo. Omogočeno je tudi obročno odplačevanje, in sicer v največ štirih obrokih, plačljivih januarja, februarja, marca in aprila. Za jugoslovanske udeležence kongresa je v Budimpešti določena posebna cerkev, kjer bodo božja služba in pridige v domačem jeziku. Prijave sprejemajo vsi župnijski uradi, kakor tudi poslovalnice Tujskoprometne zveze »Putnik« v Mariboru, Celju, Ptuju, G. Radgoni, Št. Ilju in Dravogradu. Priporoča se čimprejšnja prijava, ker je število udeležencev omejeno; sprejemajo se prijave do 1. aprila.

Ludendorff in križ. Dne 20. decembra preteklega leta je umrl znani nemški general Ludendorff, čigar ime je zaslovelo med svetovno vojno. Po končani vojni se je Ludendorff pečal s politiko in z verstvom. Pod vplivom svoje žene je zašel na pot ne samo nasprotovanja krščanski veri, marveč pravega sovražstva. Ustanoviti je hotel neko nemško vero, ki je v svojem bistvu povse poganska. Zadnje dni svoje hude bolezn je Ludendorff prebival v neki bolnišnici, ki jo upravljajo katoliške usmiljenke. Ob njegovi postelji je visel na steni križ, ki ga je Ludendorff moral videti in gledati. Ludendorffov zet baron Kemnitz spričuje, da je prišel v bolnišnico sam Adolf Hitler, da obišče svojega nekdanjega strankarskega prijatelja in sodelavca. Ko je Hitler opazil križ nad Ludendorffovo posteljo, ga vpraša, ali želi, da se razpelo odstrani. Ludendorff pa je odgovoril: »Naj ostane! Ne bi rad žalil čustev katoliških usmiljenk. Sestre so tako dobre.« Ludendorff, ki je zapisal, govoril in storil toliko strupenega zoper krščanstvo in zlasti zoper katolicizem, je spričo smrti morda nehote priznal veličje katolicizma in njegovih stanov, ki izvirajo iz duha Zveličarja, ki je trpel in umrl za človeštvo na križu.

Delo »kolodvorskega misijona« v Mariboru. Kakor prejšnja leta, je tudi preteklo leto pokazalo veliko važnost Kolodvorskega misijona, ki deluje na mariborskem glavnem kolodvoru. Na voditeljico misijona se je bilo v teku leta obrnilo v raznih zadevah 1443 ljudi, med temi največ deklet, ki so prišla v mesto iskat delo. Naj-

več posredovanj je bilo meseca februarja (170), najmanj pa decembra (97). — Službo je oskrbela misijonarka v preteklem letu 361 dekletom; največ maja (41), najmanj pa oktobra (16). Posredovanje misijonarke je bilo vsestransko. Cesto je

nudila osebam, ki so se bile na njo obrnile, tudi materielno pomoč, zlasti prenočišče. Zelo odločno se je misijonarka zavzemala za pravice služkinj. V tem oziru ni odnehala, četudi je bilo treba iti na sodišče.

Iz drugih taborov

Misijoni so za »Kmeti list« ne predmet toplega priporočila, marveč tarča sovražnega napada. Nima pojma o tem, ker se ne mara in ne da poučiti, da je delo v misijonih in podpiranje misijonov naloga, naložena od samega božjega Ustanovitelja krščanstva, naloga, ki več ali manj veže vsakega kristjana. Katoliška cerkev je prejela od Zveličarja sveta naročilo: »Učite vse narode in krščujte jih!« Ker polovica ljudi še vedno tava v temi neverstva in poganstva, traja obveznost Gospodovega naročila naprej. Če bi imel »Kmeti list« le mrvico krščanskega duha, bi se pokoril obveznosti Zveličarjevega naročila. V svoji nekrščanski miselnosti pa istoveti misijonstvo s kolonialnim osvajanjem ter zamuje slovenske misijonske težnje s tem, da mi Slovenci nimamo nobenega stvarnega interesa, da bi podpirali name ne angleškega, francoskega in italijanskega kolonialnega kapitala. Tega interesa mi res nimamo. Naši misijonarji (duhovniki in bratje) in naše misijonarke, ki delajo, se trudijo in žrtvujejo po raznih misijonskih področjih širom sveta, ne delajo tega v službi kakšne kolonialne velesile, marveč v službi Boga, da rešijo duše ter širijo božje kraljestvo. Slovensko misijonstvo se prav lepo razvija ter je v veliko čast našemu narodu, ki s tem dokazuje, da je vreden član velike družine krščanskih kulturnih narodov. »Kmeti list«, ki napada slovensko udejstvovanje na področju krščanskega misijonstva, s tem spričuje, da nima smisla ne za krščanstvo ne za razširjanje prave kulture.

Prostaško surov je ton, ki se ga poslužuje »Kmeti list«. V tem oziru je ta lažiliberalen list dosegel rekord, ki je izven vsake konkurence. Niso poljudne besede, ki jih rabi to podeželsko JNSarsko glasilo, marveč ostudno brezobzirni in robati

izrazi. V zadnji številki (z dne 5. januarja) je ta list, da navedemo samo en primer, postavil v svoj predal to-le duhtečo cvetko, čije vonj naj bi se širil po slovenski zemlji: »Vojnik je en velik gnojnik.« Tej duhteči cvetki sledijo druge istovredne, ki jih liberalni kmetijec poklanja Vojničanom. V imenu naših vrljih Vojničanov protestiramo zoper tako prezirno in robato sramotenje. Vojničani pa bodo sami poskrbeli, da bo ta JNSarski sramotilec njihove župnije, ki prihaja v obleki liberalnega kmetijstva, vržen iz vsake poštene slovenske krščanske hiše tja, kamor spada.

»Domovina« se da v nekem dopisu imenovati »pošten« list. Ne upa pa si dati pridevek »krščanski« list. Da ji ta pridevek ne gre, dokazuje njena vsebina zlasti na področju povesti. Ta JNSarski list je objavil ter objavlja romane, povesti in povestice, ki imajo nad vse kvaren vpliv na mladino. Pred leti je objavila prevod romana protestantskega pisatelja »Dva človeka«. Roman je protikatoliškega duha ter ponižuje katoliškega duhovnika. »Domovina« pa to knjigo še vedno priporoča s poudarkom, da je »med najlepšimi, kar jih je izšlo v zadnjih letih«.

»Nova doba«, JNSarsko celjsko glasilo, ki pravi samoprevarno o sebi, da se je »vsebinsko izpopolnila«, napada v svoji drugi letošnji številki prizadevanje Slovencev za delo v misijonih. Naši liberalci ne žrtvujejo za misijone niti toliko, kolikor je »črnega za nohtom«, drzni pa so dovolj, da napadajo tiste, ki se zavedajo te velevažne krščanske in kulturne naloge. S tem dokazujejo, da so v resnici, za kar jih »Nova doba« sama v isti številki proglašuje: »izkoreninjenci iz sračjega gnezda«.

Novice

Osebne vesti

Smrt šolske sestre. V mariborskem zavodu šolskih sester je preminula v starosti 72 let S. M. Cecilija Hudovernik. Rajna je bila doma iz Radovljice in je delovala kot učiteljica na učiteljskihi. Blagopokojni bodi Vsemogočni obilen plačnik, samostanski družini naše sožalje!

Nesreče

Od lokomotive smrtno povožen. Zadnji petek predpoldne se je zgodila na Koroškem kolodvoru v Mariboru smrtna nesreča. 46 letni Karel Baukman je bil zaposlen med kolodvorom in kurilnico s snaženjem svetilk. Po tračnicah so premikali lokomotive. Baukman je najbrž imel oči uprte v en stroj, signal drugega je preslišal, ker je imel ušesa radi hude zime ovita. Druga lokomotiva ga je zagrabila, ga vrgla pod

kolesa in ga tako razmesarila, da je bil pri priči mrtev. Smrtno povoženi je bil vojni invalid in zapušča ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci, ki stanujejo v Limbušu.

Otrok smrtno ponesreči! V škafr vrole vode je padel pri Frangeževih v Hočah dveletni sinček in se je tako hudo opeknel, da je par ur po nesreči podlegel opeklinam v mariborski bolnišnici.

Znatna zguba. Milka Holcova, zasebnica iz Langusove ulice v Mariboru, je zgubila na potu od pošte proti domu 400 din gotovine in hranilno knjižico z vlogo 2000 dinarjev.

Z zlomljeno hrbtenico v bolnišnico. V mariborsko bolnišnico je bil prepeljan z zlomljeno hrbtenico Rudolf Madec, 30 letni delavec iz Ruš. Na Madeca se je prevrnil voz hlodov.

Povožen od neznanega avtomobila. Na Pobrežju pri Mariboru je v bližini pokopališča neznan avtomobilist povelil 43let-

nega Štefana Pilka s Pobrežja, ki se je peljal na kolesu. Poleg nezavestnega Pilka z zlomljeno nogo in s hudimi poškodbami na glavi je ležalo strto kolo.

Pismonoša si zlomil nogo. Pismonoša Franc Kumaver iz Zg. Kungote pri Mariboru je spodrsnil na oledeneli stezi in si zlomil pri padcu levo nogo.

Gospodarsko poslopje zgorelo. V Bistrici pri Limbušu je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika in krčmarja Franca Onič. Gospodarsko poslopje, ki je pogorelo, je stalo blizu kopalnih kabin ob Dravi, katere so pa rešili.

Podlegel poškodbi hrbtenice. Anton Vabič, 71 letni občinski revež iz Dobrove pri Celju, je padel in si je strl hrbtenico. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je umrl.

Razni poškodovanci oddani v celjsko bolnišnico. V celjsko bolnišnico so se zatekli po zdravniško pomoč: Veličko Andjič, ki se je hudo opeknel po vsem telesu z vrelo tekočino v tovarni Metalne delniške družbe v Gaberju. — Marcel Rožanc, 26 letni trgovski zastopnik iz Celja, je padel na zmrzlih tleh tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. — Franc Rak, posestnik iz Podvrha pri Braslovčah, je padel v gozdu in si je zlomil več reber na levi strani. — V Laški vasi pri Štorah si je 27 letni posestnik Ivan Vengust na poti v klet pri padcu zlomil levo nogo nad členkom. — V Šoštanju je padla 16 letna posestnikova hči Marija Kumrova pred hišo in si zlomila desno nogo. — Vera Prevotšekova iz Ratanjske vasi pri Rogaški Slatini je padla pred domačo hišo in si zlomila levo nogo. — Anton Turnšek, 18 letni posestnikov sin iz Braslovč, je padel pod z drvmi naložen voz in si je zlomil levo nogo.

Podlegel prebitju lobanje. Franc Magister, 78 letni občinski revež iz Prekope pri Vranskem, je padel po stopnicah v klet, si prebil lobanjo in je obležal mrtev.

Še pravočasno preprečena velika požarna nesreča. V zadnji številki smo že poro-

čali o požaru v Gračnici pri Rimskih toplicah. Naše zadnje poročilo spopolnjujemo v toliko, da je izbruhnil ogenj ob devetih zvečer v baraki poleg tovarne kopit. Ogenj se je naglo širil in je bila v največji nevarnosti vsa tovarna. Gasilci so ogenj udušili, dasiravno so zmrzovale cevi in voda. V baraki so stanovale štiri delavske družine, ki so ostale brez strehe. Škoda znaša 15.000 din.

Transmisija smrtno poškodovala očeta treh otrok. V Zagorju ob Savi je bil zaposlen pri Trboveljski družbi v delavnici Ivan Grobner, 48 letni žagar. Zagrabila ga je transmisija in ga je tako poškodovala, da je kmalu po prepeljavi v ljubljansko bolnišnico umrl. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Odvetnik si zlomil nogo pri smučanju. Nad Medvodami na zasneženih krajih pri Sv. Katarini si je zlomil pri smučanju nogo dr. Gojko Tominešek, odvetnik v Višnji gori.

Ob levo oko pri delu. Pri delu si je izbil levo oko 22 letni Albin Novšak, delavec pri ljubljanski tvrdki Dukič in doma iz Raven pri Boštajnu. Novšak se je zatekel v ljubljansko bolnišnico.

Železniški zavirač si zlomil nogo. Na poledeneli cesti v Ljubljani je padel Karel Preč, železniški zavirač, in si je zlomil desno nogo. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Podžagano drevo ubilo deklo. Pri posestniku Martinu Simončiču na Sp. Logu pri Litiji je služila Milka Krištof, doma iz Moravč. Milka in hlapec sta v gozdu podžagala bukev za drva. Nenadoma se je drevo razklalo. Dekla je dobila udarec na prsa, da je padla tri metre daleč in je obležala mrtva. Smrtno ponesrečena zapušča dva nepreskrbljena otroka.

Par konj ubitih od vlaka. Iz Gorenje vasi v Presko na Kranjskem je peljal voz krompirja posestnikov sin Karel Babnik. Na povratu se je ustavil voznik v krčmi, iz katere je hodil gledat na konje. Kljub pazljivosti sta odpeljala konja neopaženo

prazen voz po kolovozu proti Svetjam. Ob železniški progi sta zaprla konjema pot dva v zemljo zabita kola. Konja nista mogla z vozom naprej in sta obstala s glavama proti progi. V tem trenutku je pridrvel večerni brzovlak, ki je ubil na mestu obe živali in je lastnik oškodovan za dobrih 10.000 din.

Fant utonil pod ledom. Iz Planine pri Rakeku so se v noči vračali po ledu trije fantje iz Jakovice. Kar naenkrat se je vlomil pod nogami led Francu Ziberlu. Zginil je pod ledom in nikdo ga ni mogel rešiti smrti.

Razne novice

25 letnica. Znana Legatova šola v Mariboru je obhajala zadnjo nedeljo 25 letnico.

Devetič v Ameriko. Jernej Končar, blizu 60 letni posestnik na Vačah nad Litijo, je bil že osemkrat v Ameriki, odkoder se je srečno vrnil s prištedenim zaslužkom v domovino. Končar se odpravlja za svojo 60 letnico devetič v Ameriko, kjer bo nekaj časa pomagal svojemu bratu, ki ima tamkaj farmo.

Zagonetna smrt. Nezavestnega so našli na cesti pri Podsvredu neznanca, kateri je imel počeno lobanjo. Prepeljali so ga z vozom v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Ugotovili so, da gre za Viljema Vrhovnik. Nepojasnjeno je: ali je sam smrtno ponesrečil, ali pa gre za zločin.

Poučni tečaji v Slov. goricah. Ptujski okrajni kmetijski odbor priredi ob sodelovanju sadjarske podružnice Trnovska vas dvodnevni poučni tečaj v šoli pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah, in sicer 21. in 22. januarja. Tečaj je brezplačen. K obilni udeležbi se vabijo vsi gospodarji in gospodinjje ter fantje in dekleta. Udeleženci od daleč naj javijo Sadjarski podružnici v Trnovski vasi, p. Sv. Bolfenk v Slov. goricah, da jim preskrbi cenena prenočišča. — Enak poučni tečaj se bo vršil 28. in 29. januarja na Polenškaku v šoli. Za ta okoliš je tečaj posebne važnosti, če pomislimo, da ni v občini Polenšak niti ene kmetijske organizacije. Na tečaju se bo delalo na ustanovitvi sadjarske podružnice.

Največja municijska tovarna na svetu

V mestecu Shorley v grofiji Lancashire je angleška vlada sklenila zgraditi velikansko municijsko tovarno, ki bo res nekaj orjaškega. — Graditi so jo že začeli. Večina velikanskih naprav te municijske tovarne, h kateri bodo seveda spadali tudi razsežni kemični laboratoriji, bo narejena pod zemljo. Važna tovarniška poslopja bodo zavarovana s ploščo iz močnega jekla. Tovarna bo veljala sedem milijonov funtov šterlingov. Tovarno gradi 6000 delavcev. To pa so seveda le delavci, ki tovarno zidajo. Ko bo tovarna zgrajena, bo v njej lahko delalo 18 do 20 tisoč delavcev. Ta tovarna bo prav gotovo največja municijska tovarna na

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Navedel sem ta primer, iz katerega lahko posname čitatelj, da ni potvarjanje kovancev strast, ampak le bolj nagaživost oblasti in v največ primerih stiska, iz katere bi si rad pomagal siromak s kako prav nerodno ter po vsebini neodgovarjajočo potvorbo.

Naslednji zapiski spominov, ki nosijo naslov »Ponarejevalci«, ne opisujejo kovinastih denarnih potvorb, ampak najtežjih papirnatih bankovcev. Beleženo je na kratko življenje in delovanje dveh mojstrskih ponarejevalcev, ki sta se ukvarjala s tem prepovedanim poslom iz najbolj ukoreninjenih strasti malodane vse življenje.

Namen v »Slovenskem gospodarju« priobčenih spominov je predvsem ta, predočiti našemu dobremu kmetu pogubonosnost ponarejevalske strasti, ki vodi v ostro nasprotje z zakoni in konča s smrtjo v ječi.

Slednjič je treba koj uvodoma pribiti še to dejstvo, da se ni okoristil doslej trajno s potvarjanjem bankovcev noben slovenski ponarejevalec, pač pa je bil na strogo prepovedani ponarejevalni poti celo ob podedovanju in pred zagrešenim zločinom pridobljeno imetje.

1

I. poglavje

Ples in pretep

Na veniko Gospojnico popoldne ob priliki farnega žegnanja se je razvila v Cirkovcah na Dravskem polju običajna kmečka veselica s petjem ter plesom ob zvokih harmonike.

Med plesalce se je natepel Andrej Hvalec, soboslikar iz Leskovca pod Ptujem, kateri je slikal boljšim gruntarjem po cirkovski župniji stanovanjske hiše. Že starejši tujec je bil med domačimi poljanci prav slikarsko neznatne in slabotne postave. Dražila je Cirkovčane slikarjeva živahnost, s katero je švigal od dekleta do dekleta, jih sukalo ter vrtel kot izurjen plesalec. Znal je ukati iz ozkih prs kakor nobeden cirkovski orjak.

Z leganjem večernega mraka na veselični prostor je razmajala pijača že vse popoldne tlečo razdraženost mladih Cirkovčanov radi brezobzirnega poseganja tujca v njihove fantovske pravice. Če bi bil leskovski Drašek količkaj bolj zastaven ter pri večji moči, bi jih bil izkupil že koj po prvih plesnih zasukljajih z brhkimi poljankami, katerim je naravnost ugajalo, da se je drznil ter upal nališpani malarček prevzemati donjačinom vaške krasotice.

Obžalovanja vredni slučaji

Smola groboskrulca. Na starem mestnem pokopališču v Mariboru je poskušal neznanec vlom v grobnico rodbine Hauser, v kateri so bronaste rake in je bil zadnji pogreb leta 1898. Groboskrullec je sicer razbil betonsko ploščo, ki zakriva grob, a je ni mogel kljub temu toliko odstraniti, da bi si bil prisvojil dele dragocenih rakev.

Prevrnjeni avto okradli. V Dolnji Počehovi pri Mariboru blizu Perkove gostilne se je prevrnil v občestni jarek osebni avto trgovskega potnika Ludovika Žigerja z Betnavske ceste v Mariboru. Žigerju je v Počehovi na povratu od Sv. Kungote odpovedal motor in avto je zaneslo ob rob ceste. Radi slabe luči Žiger ni videl občestnega jarka, avto se je zvalil vanj in se je štirikrat prekučil. Žiger in njegov 11 letni šinko sta se komaj rešila iz voza nepoškodovana. Voz sta pustila v jarku in sta se podala peš domov. Zjutraj se je vrnil potnik k avtomobilu in opazil, da mu je nekdo sunil v noči iz voza štiri kovčge s čokoladnimi vzorci v vrednosti 8000 din. Orožniki so pričeli zadevo preiskovati in so izsledili tri mladeniče, ki so okradli prevrnjeni avtomobil.

Skrajno nasilni vlomilci. Na Kraljevo so obiskali neznanec na Kapeli stanovanje trgovca Ivana Lukovnjak, v katerega so se potegnili skozi okno. Odnegli so vse, kar jim je prišlo pod roko. Cementni blagajni niso bili kos. Počakali so trgovca, da je prišel spat. Zgrabili so ga, zvezali, zamašili so mu usta in so ga prisilili, da jim je izročil 6000 din gotovine in za 10.000 din zlatnine in manufakturnega blaga.

Žrtve pretepa. V Socki pri Novi cerkvi so prišli na prežo fantje ob priliki gostije. Iz starega sovraštva so tuji voglarji napadli domače z noži. Franc Krajner, hlapec v graščini, je dobil osem zabodljajev in je njegovo življenje radi prevelike zgube krvi v nevarnosti. Hudo sta bila ranjena Franc Iskrač in Maks Škoflek, ki je pri-

šel pred kratkim od vojakov. Vsi ranjenci so bili odpravljeni v celjsko bolnišnico.

Dvema kravama odrezal jezik. Dvema kravama Valentina Cestnik, posestnika v Trbovljah, je še neodkrita maščevalna surovina odrezala jezik.

Kaznejnec v drugič uspel pobeg. Iz mariborske splošne bolnišnice je pobegnil svoj čas kaznenec Štefan Godec. V bolnišnico je bil oddan, ker je pogoltnil žrebelj. Kmalu so ga prijeli. Vedeli so, da je požrl žrebelj samo radi tega, da je prišel v bolnišnico in od tam v svobodo, Imenovani je prestajal v zadnjem času kazni radi tatvin. V ječi je izpovedal, da je izvršil še en zločin nekje na Kranjskem. Komaj so ga pripeljali v Ljubljano, se je začel zvijati in jadikovati, da mu ogroža življenje žrebelj v želodcu. Poslali so ga v bolnišnico, iz katere je popihal.

Brat nevarnega tolovaja pod ključem. Lansko leto smo poročali, da je padel orožnikom v roke na Dolenjskem znani tolovaj Anton Jakopin. Njegov pomagač pri raznih tatvinah in vlomih je bil Anton Valentinčič s Kresniških poljan. Temu je uspel pri Jakopinovi aretaciji pobeg in ga še danes nimajo. Valentinčič je sedaj na delu po Dolenjskem, kjer je kradel ter vlamljal v zadnjem času v kompaniji z Lojzeto Jakopin, bratom zaprtega Toneta. Orožniki iz Št. Vida in Stične so bili prav pridno na delu, da bi zajeli oba nevarna tiča. Njihov trud ni bil zaman, ker so prijeli Lojzeta Jakopina, Valentinčič se jim je pa zopet izmuznil. Oba aretirana Jakopina dolžita Valentinčiča kot kolovodjo, ki je zamislil in vodil vse številne vlome ter tatvine. Lojze Jakopin je star komaj 20 let in je doma iz okolice Št. Vida na Dolenjskem. Glavnemu tolovaju Valentinčiču je 30 let.

Nevarno zaboden. V vinotoču pri Jarkoviču na Gorici pri Krškem je dobil nevarno zabodljaj Rudolf Predanič, 21 letni mizarjski pomočnik in sin posestnika iz Češnjic. Zabodena so oddali v občinsko bolnišnico v Krško.

Izpred sodišča

Obsodba radi vloma. Lani 26. novembra je bilo vlomljeno v Prešernovo klet v mariborski Gosposki ulici. Vlomilec je ukradel 5000 din. Dne 7. januarja je dajal radi tega vloma odgovor pred sodnim senatom v Mariboru 63 letni brezposelni dimnikarski pomočnik Alojz Pihler, ki je bil obsodjen na dve leti.

Slovenska Krajina

Sv. Sebeščan. Kakor smo že poročali, je dolgoletna pravda med rk. cerkveno občino Sv. Sebeščana in občino Bođonci končala in v vseh treh instancah je zmagala naša verska občina. Stroškov je naravnost ogromno. Državnemu pravobranilcu, ki je zastopal cerkev, mora občina plačati vseh stroškov okrog 18.000 din, svojemu zastopniku pa menda še več. Kje so pa razne voznje, okrog 70 prič itd.? Pravda pa je bila za pokopališče, torej skoraj za same grobove. Občina bo plačala vse stroške iz občinskega proračuna, kar se nam ne zdi pravilno, ker bodo tako prizadeti tudi tisti, ki za časa pravde niso spadali pod Bođonsko občino. Tistih, ki so stali vsej pravdi za hrbtom, seveda sedaj ni na svetlo.

Sv. Sebeščan. Kar se tiče naše loterije, smo bili večkrat razočarani. Društva, ki so imela prejšnja leta tudi loterije in so jim naši člani razprodali več srečk, so nam vrnila srečke nedotaknjene. Težko je razumeti tako postopanje. Mi imamo dom, sedaj nas pa več nič ne briga — tako ste si menda mislili. Še bolj se pa čudimo tistim društvom, ki nam srečk niso vrnil in ne plačali. To ni pravilno! Natančen zapisnik o vsem bomo še dolgo hranili. Še je čas, da se to popravi. Treba je ali plačati ali pa vrniti srečke. Torej: prosimo!

Sv. Sebeščan. Naša župnija šteje 1148 faranov, veliko od teh je v tujini. Lansko leto je bilo rojenih 32, od teh dva nezakonska (cigani); mrličev 19 in porok štiri. Sv. obhajil je bilo 4500. Lani smo imeli tri prestope v katoliško cerkev.

Beltinci. V novoletni številki »Novine« smo čitali kritiko o igri »Ben Hur«, katero je igralo

Lahko kar očito povemo, da je bilo kmečke fante sram, če bi si bil kateri umazal roke pri belem dnevu in vsem vidno z nasilno odstranitvijo slabotnega Leskovečana z domačega plesišča.

Kraljiček plesne zabave, Drašek iz Haloz, tudi na večer ni bil toliko uvideven, da bi se bil umaknil na tihem ter prostovoljno z zabavišča. Najbrž mu ni bilo znano, kako se znajo postaviti Cirkovčani za svoje pravo in radi tega je izzival s sukanjem deklet celo tedaj, ko so prižgali v sobi luč in je bilo zunaj temno, da ni bilo prepoznati na prostem se hladečih skupin.

V opisanih svetlobnih prilikah je nekdo izpodnesel pri plesu v hiši obe nogi Drašku in ga je še sunil, da je priletel z vso silo proti podpečnjaku in je zbil pri padcu godcu harmoniko iz rok.

Slikar na tleh, harmonika pri vratih štibelca... Ta zapeljivi položaj je bil »aufbiks« za vse, ki so že komaj čakali, da odnese vsiljivi tujec na lastnem telesu, kar je iskal in hotel vse popoldne. Komaj se je pobral živahni malar ter poškilil, kako bi jo ucvrl skozi duri, je bil že v drugih rokah, ki so ga tiščale v kot med plesalke. Ženske so kriknile in se zgnetle proti vratom.

Tokrat se Hvalec ni utegnil niti dvigniti. Surove brce z nogami so ga kotalile po tleh in mu grozile s polomom vseh reber, če ne bo kdo posegel v naval desetih na enega.

Mladostni pretepači so že dvigali stole, ko so se zavzeli starejši za obranega s hrupno zahtevo, da je dobil dosti in se naj zgubi vsaj živ!

Naenkrat sta bili ustvarjeni dve od vina podžgani stranki. Iz skupine mladcev je priletel v glave mož stol in že je pričel splošen dirindaj. Iz kota mladih in starejših so se stegnile roke, dlani so pluskale po licih, pesti so padale po glavah, ženski spol je kričal v preplašenje pretepačev, ki so povsem pozabili, da se klofutajo, bunkajo ter suvajo radi drznega tujca, katerega je potegnil v splošnem prepiru in pretepu za pete iz zmede stari Gašper Potočnik iz Rošnje pri Št. Janžu na Dravskem polju.

(Dalje prihodnjič)

Vse šolske potrebščine
dobite najceneje in najbolje v prodajalnah
Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

vsem svetu. Iz tega se jasno vidi, kako resno se Anglija oborožuje.

Kako se je zavaroval diktator Rusije Stalin?

Neki dunajski zdravnik, ki se je vrnil iz Moskve, pripoveduje o ne navadnem doživljanju, ki se mu je pripetil tamkaj. Kot specialist je bil poklican v Moskvo, da zdravi diktatorja Stalina. Ko pa je prišel tja, je bil postavljen pred šest enakih mož, ki so bili vsi podobni Stalinu in so vsi tudi nosili brke, kakršne ima Stalin; govoril ni nihče. Nekateri od teh molčečih mož so bili popolnoma zdravi, dočim so imeli drugi to ali ono bolezen. Zdravnik je zdravil vseh šest skozi deset dni, toda še danes ne ve, kateri od njih je bil pravi Stalin.

naše Prosvetno društvo. O tej kritiki je treba spregovoriti nekaj besed. G. kritik ugotavlja, da so bile nekatere vloge dane v ponesrečene roke. Iz katerih vidikov presoja g. kritik delitev vlog, ki so omejene na ožji krog igralcev? Kako stvarna in strokovno-resna je ta kritika, je razvidno iz tega, da g. kritik ne ve na odru ločiti Arabca od Rimljana. Spotikanje nad malenkostmi, ki so pri prireditvi na deželi povse naravne, ni na mestu. Če bomo tako malenkostni, bi morali raznim igralcem porvati iz ust zlate zobe, saj jih Rimljani in Judje gotovo niso poznali. Le več temeljitosti in stvarnosti, pa bomo radi sprejeli vsako zdravo kritiko. Naša težnja je, da se vedno bolj izpopolnjujemo. Bog živi! — Prosvetar iz Beltinec.

Beltinci. V nedeljo 16. januarja po večernicah bo redni občni zbor Katoliškega prosvetnega društva. Bog živi!

Beltinci. V dneh 1. in 2. januarja je Prosvetno društvo priredilo razstavo katoliškega tiska. Razstavo je obiskalo okrog 500 ljudi.

Naši rajni

Remšnik. Na novega leta dan je naše novo bandero Apostolstva mož prvič javno nastopilo, ko smo spremili na božjo njivo zvestega člana Antona Mežnarca. Zvest svojemu poklicu kot delavec in kot družinske oče je postal žrtev pri kuhanju oglja, ko je več dni zaporedoma sam brez pomoči noč in dan kuril, pa ga je zadnji dan pred ugašenjem kope premagala utrujenost in zima, da je legel na kopo, zaspal in se z vdihavanjem lesnega plina neopaženo zadušil. Bil je veren kot apostoli, vesten in pošten in skozin-skoz srečen ter zadovoljen, da ga ni nobeno trpljenje potrla do žalosti ali obupa, nasprotno, vedno je vzkliknil: Bog bo že pomagal! Med delavci današnjih dni pač redek zgled krščanske vere, zaupanja v Boga in iz tega vestnosti in poštenosti. Počivaj v miru! — Žalujočim naše sožalje!

Jarenina. Dne 7. januarja smo pokopali komaj 37 letno ženo in mater štirih nedoraslih otrok Kristino Dolajš. Kratka bolezen pljučnica ji je pretrgala nit življenja ter jo iztrgala iz kroga moža in otrok. Ker je bila zvesta naročnica in čitateljica »Slov. gospodarja«, dobra in pobožna krščanska žena in mati, se je je ob njeni smrti spomnil tudi »Slov. gospodar«. Naj počiva v miru, užaloščenemu možu in otrokom pa naše sožalje! — Dne 8. januarja smo pa pokopali sosedo zgoraj navedene Dolajš, Terezijo Sinič. Bila je stara 60 let. Nenadna zavratna bolezen jo je po kratkem trpljenju položila v grob. Bila je še samska, že od mladosti članica Marijine družbe, pobožna in dobra ženica. Bog ji isto daj večni mir in pokoj, ostalim pa naše sožalje!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Žalostno so zadneli zvonovi in naznanili tužno vest, da je dne 8. januarja po dolgi in mučni boleznini umrl posestnik in sodar v Zg. Voličini Adolf Gungl. V skoraj dveletni boleznini mu je žena požrtvovalno stregla in z njim vred vdano prenašala nemilo usodo. Vedno in vedno je še upal na zdravlje, a vendar njegove nade in upi so bili zaman. Kako priljubljen je bil rajni Adolf, je pokazal njegov pogreb, na katerem se je zbrala velika množica ljudi, ki so prihitali od blizu in daleč, da ga spremljajo na njegovi zadnji poti. Žalostno je, da zapušča rajni mlado ženo in dveletnega sinčka, ki je bilo zajokal ob grobu svojega očeta. Oba naj tolaži Bog — rajni pa naj pri Njem prejme večno plačilo!

Sv. Ana v Slov. goricah. V sredo 5. januarja je zatisnila oči Genovefa Kurnik, posestnica v Žicah. Pokojnica je bila vzorna krščanska mati

in žena, bila je v zgled širni okolici. Njeno življenje je bilo navezano na marljivost v delu, bila je globokoverna in vzorna vzgojiteljica svojih osmih otrok, ki sedaj žalujejo za svojo mamico. Pokojnica je dolgo bolela za nevarno boleznijo, ki jo je naposled spravila v prerani grob. Njen pogreb je pokazal njeno priljubljenost v širni okolici. Domači g. župnik se je poslovil od nje pri grobu z ganljivimi besedami. Žalujočemu možu in nepreskrbljenim otrokom izrekamo naše sožalje — rajni pa naj svei večna luč!

Trniče na Dravskem polju. Ob zatonu starega leta je prenehalo biti srce Antonije Pukšič. Njeno življenje je potekalo v skromnosti, potrpežljivosti in delavnosti. Kako je bila spoštovana, je pričal njen pogreb. Vaška dekleta so ponesla njeno truplo ob spremstvu številnih vaščanov k večnemu počitku. Naj počiva v miru!

Mezgovci pri Moškanjcih. Na novega leta dan smo pokopali našo drago mater, oziroma babico, in to babico vse naše vasi in bližnje okolice. Pokojna Marija Šegula je bila dolgoletna vižarica romarjev od Sv. Marjete na Ptujsko goro, kakor tudi k Mariji Bistrički. Posečala je večkrat tudi Svete gore in Mater božjo na Brezjah, kakor tudi svoj čas Marija-Zell. Z molitvijo na ustnicah se je ločila od solzne doline, ko je dese let ležala v bolniški postelji, v 77. letu starosti. Na sedmini za blagopokojno so darovali sorodniki in znanci za novo bogoslovje v Mariboru 71 din v spomin in zahvalo pokojni. — Bog ji bodi milostljiv sodnik! Žalujoči družini Šegula-Solina naše sožalje.

Sv. Barbara v Halozah. Spremili smo k večnemu počitku globokovernega moža, posestnika v Pristavi Jožefa Drnejčič. Bil je pravičen v vsakem oziru, posebno je pa bil naklonjen revežem. Svoje otroke je vzgojil v krščanskem duhu.

Društvene vesti

Studenci pri Mariboru. Tudi v Studencih je videti več razmaha v krščanskem, prosvetnem smislu. Dne 19. decembra je priredilo Katoliško slovensko izobraževalno društvo v kapucinskem samostanu lepo božičnico s pestrim sporedom in obdarovanjem otrok. Ob tej priliki je imel lep nagovor tudi g. Drago Oberžan. Fantovska zveza je očarala gledalce v zadnjih časih z lepo in ganljivo igro »Trije Kraljki«. Četudi so igralci še začetniki, pa so dobro odrezali. Želimo, da se še pokažejo večkrat na skromnem odru. — Cerkevno petje v cerkvi sv. Jožefa se krasno razvija Bogu v čast, ljudem v spodbudo. Dostikrat pa sprašujejo Studenci, kdaj postane cerkev sv. Jožefa — sedaj vsa prenovljena — tudi še farna cerkev za več ko 5000 duš?

Križevci pri Ljutomeru. Bralno društvo Sv. Križ na Murskem polju uprizori tridejansko igro zelo resne vsebine »Dobrava« 16. januarja takoj po večernicah v Slomšekovi dvorani. — Takoj po tej igri se bodo razdelile vloge med igralce za veliko zgodovinsko igro »Krucik«, katera se bo uprizorila februarja.

Polenšak. Pridno smo se začeli udeleževati v prosvetnem področju, kar nas lahko veseli, ne-

Dopisi

Sv. Anton na Pohorju. V lanskem letu je bilo rojenih pri nas 20 otrok, od teh 14 dečkov in komaj 6 deklic. Umrlo je 13 ljudi. Najstarejši je bil Florijan Koležnik s 85 leti in 9 meseci. Sedaj je najstarejši v župniji Pongrac Krištan, ki pa še vsako nedeljo korajžno maha v cerkev ter gredoč tuhta, kaj bi bilo dobro kupiti, oziroma nabaviti za cerkev sv. Antona. Poročena sta bila

250.000 DIN — ČETRT MILIJONA ZAVAROVALNIN

je dosedaj že izplačal »Slov. gospodar«. Previdni naročniki so plačali celoletno naročnino in ko jih je nesreča zadela, so bili hvaležni svoji previdnosti!

Iz njegovih ust nikoli ni prišla kaka bogokletna beseda. Barbarčani, posnemajmo takšne krščanske može! G. župnik mu je pri grobu govoril zadnje slovo. — Svetila mu nebeška luč, njegov ženi, otrokom in sorodnikom pa naše sožalje!

Sv. Andraž v Halozah. Na novega leta dan so zvonovi peli znanemu izdelovalcu najboljših pip, pilk in podobnih kletarskih potrebščin, ponosnemu »gospodu kmetu« iz Strmca, Juriju Merc. Pljučnica ga je položila na smrtno posteljo. Kogar pa v Halozah pljučnica zaloti, tega navadno tudi pokosi. Bog mu bodi milostljiv. Bil je dober gospodar in skrben za svojo družino. Žalujočim naše sožalje!

Vojnik pri Celju. Zadnje sredo smo pokopali Marijo Kos iz Ljubečne. Bila je vzorna gospodinja in kmečka mati. Umrla je komaj 60 let stara. Bolehala je že več let, zadnja pljučnica ji ni prizanesla. S svojim materinskim delom si je postavila spomenik: katoliško vzgojene otroke. Njena sinova Karel in Tone zavzemata že dalje časa vidno mesto v katoliških organizacijah. Pogreb je pokazal njeno priljubljenost med sosedi. Na grobu se je od rajne poslovil g. župnik Lasbaher, ki je poudaril njene materinske zasluge. Ob slovesu od vzorne slovenske krščanske matere so se mnogim prikazale solze v očeh. Z žalujočim možem in otroci delimo kot ljudje globoko žalost, kot krisjani pa veselo upanje, s katerim je tudi rajna šla na zadnje veliko romanje.

katere je pa strah. Na štefanovo smo imeli občni zbor Prosvetnega društva. Pristopilo je mnogo članov in izvoljeni odbor, pojačen z mladimi močmi je viden dokaz večje delavnosti. 2. januarja je bil ustanovljen prepotrebni fantovski odsek. Vpisalo se je precej fantov, kateri so si izvolili odbor mladih, požrtvovalnih, res delavljivih in korajžnih fantov.

Slovenska Bistrica. V nedeljo 16. januarja vprizori Prosvetno društvo v dvorani Slomšekovega farnega doma po večernicah igro »Župnik iz cvetočega vinograda«. Vsi vlijudno vabljeni!

Ponikva ob juž. žel. Prosvetno društvo je vprizorilo v novi šoli 26. decembra in 1. januarja krasno in poučno igro »Pri kapelici«. Udeležba je bila obakrat zelo povoljna, tako da je zelo lep čisti dobiček, ki je namenjen za zgradbo novega Slomšekovega doma. Le tako naprej po začrtani poti ter nas kmalu zopet povabite na kakšno prireditev!

Šmihel nad Mozirjem. Prosvetno društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo 16. januarja v šoli po običajni službi božji, to je ob desetih. Obenem bo predavanje zastopnika Prosvetne zveze v Mariboru.

samo dva para. Če ni več, pa ni! Ubogi ljudje baje kuhajo z vodo. — Ker obhajamo letos 60 letnico posvečenja naše romarske cerkve (1878), bomo to obletnico proslavili 10., 11. in 12. septembra, ker nam tako najbolj kaže. Bo torej tridnevica, na kar opozarjamo Antončane, ljube sosede in vse častilce sv. Antona. — Lesna trgovina se zboljšuje, tako vsaj pravijo, a mi tega

KMEČKE ŽENE SO PONOSNE NA SVOJ LIST »KMEČKA ŽENA«

Lani je začel izhajati in že se prikupil tako, da ima lepo število naročnic. Z novim letom pa postane ta list tudi glasilo ženske Kmečke zveze. Zato vse slovenske gospodinje in dekleta: brez tega lista v tem letu ne smete biti! Prištedite kjerkoli morete 20 din in ga boste imele vse leto! Pišite po prvo številko na ogled v Maribor, Koroška cesta 5.

ne čutimo preveč. Če bi začel kdo naše dolgove izvažati, bi mu postavili spomenik in še v kroniko bi ga dali na posebno stran. — Um se je omračil Mariji Pečovnik, delavki. Spravili so jo v norišnico. Škoda pridnega dekleta!

Iz mariborske okolice. Tukajšnji mesarji kupujejo razno klavno živino, zlasti teleta, od kmetov po prav nizki ceni (3—4 din za kg). Pogodijo se s prodajalcem, da teleta na določeni dan, ponajveč vsak četrtek v tednu, sami odvzamejo potom svojih pomočnikov ali hlapcev. Ko pridejo ti ljudje po teleta, dobijo navadno pri kmetih preveč alkoholne pijače, nakar v pijanosti suva-jo in pretepajo ubogo žival tako, da mnogokrat vsa zbegana in obnemogla na cešti v blatu in snegu obleži. Končno jo doma vržejo v klavnico na cementna tla, da mora čakati lačna, zmražena in pohabljen do drugega dne na zakol. Ali pri nas ni zakona o zaščiti klavne živine? Če se že kmetom ne privošči boljših cen, naj bi se vsaj ubogi živini prihranilo trpljenje! — Opazovalec.

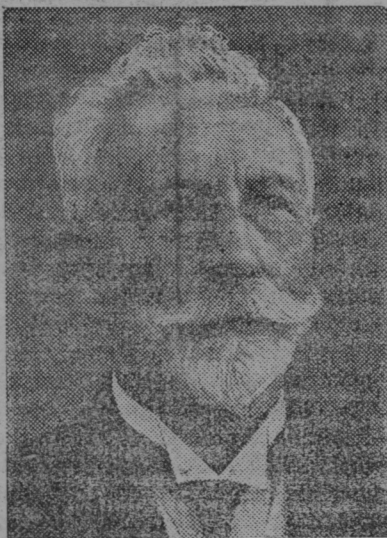
Slovenjgrдец. Celjski listič »Nova doba« se že nekaj tednov zaporedoma zaganja v tukajšnji cestni in občinski odbor, prav posebno pa se zanima za delovanje g. župana dr. Picej Jožeta, ki je v enem letu svojega županovanja pokazal svojemu predniku, kakšno bodi delovanje od ljudstva izvoljenega župana. Poudarjamo, da so ti dopisi polni neresnic in podtikanj, nad katerimi se večina zgraža, majhna peščica pa veseli in naslaja. Čast in ponos nam vevata, da na te izpade lističa posamič ne odgovarjamo, posebno zato, ker je pisec teh »duhovitih« člankov nova slovenjgraška JNS-zvezda g. Bogdan Pušenjak, ki je nedavno prišel iz Maribora in se nastanil pri trgovcu g. Ivanu Rojnik. Žalostno je dejstvo, da se tega mladeniča poslužuje tukajšnja JNS kot svoje orodje in ga pošilja v ogenj po kostanj, da se mora potem za svoja dejanja pokoriti v ječi. Čez noč je postal tajnik okrajne organiza-

Patrijarh Abraham, novi cerkveni poglavar Abesinije.

cije O-JNS, predsednik krajevne O-JNS, tajnik športnega kluba »Mislinja« in dopisnik »Nove dobe«. Zopet nov dokaz, kakšnih sredstev in ljudi se poslužuje razpadla armada JNS, da bi se

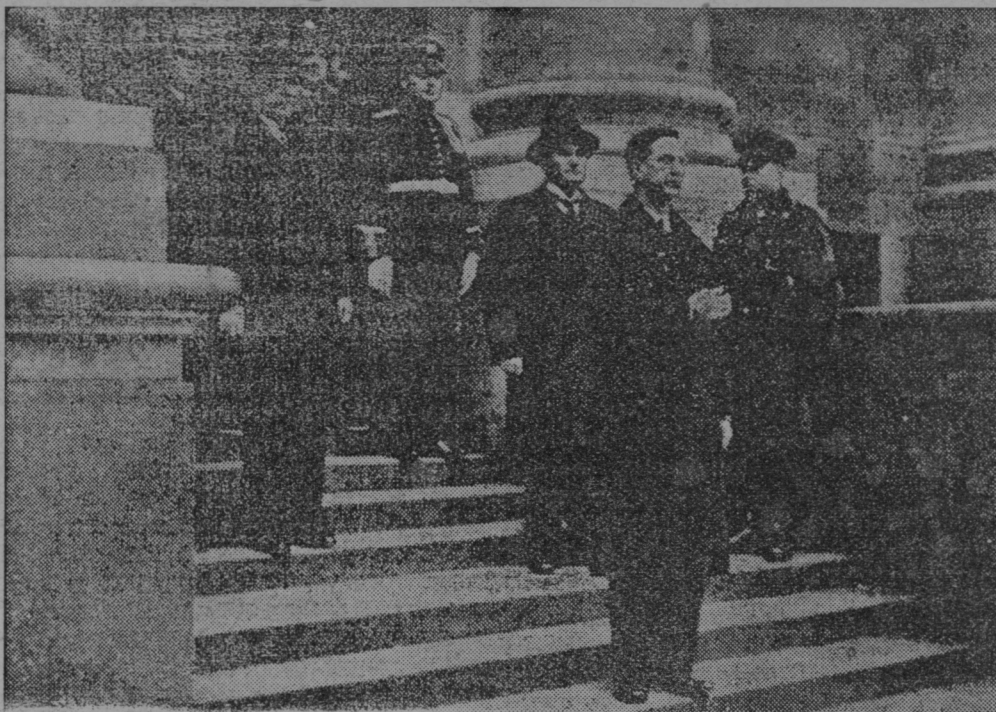
spravila zopet na noge. Ker med odraslimi, razen par gospodov, ne najdejo svojih pristašev, so se spravili nad mladino, ki naj bo bodočnost JNSarjev. V ta namen so se poslužili tudi šport-

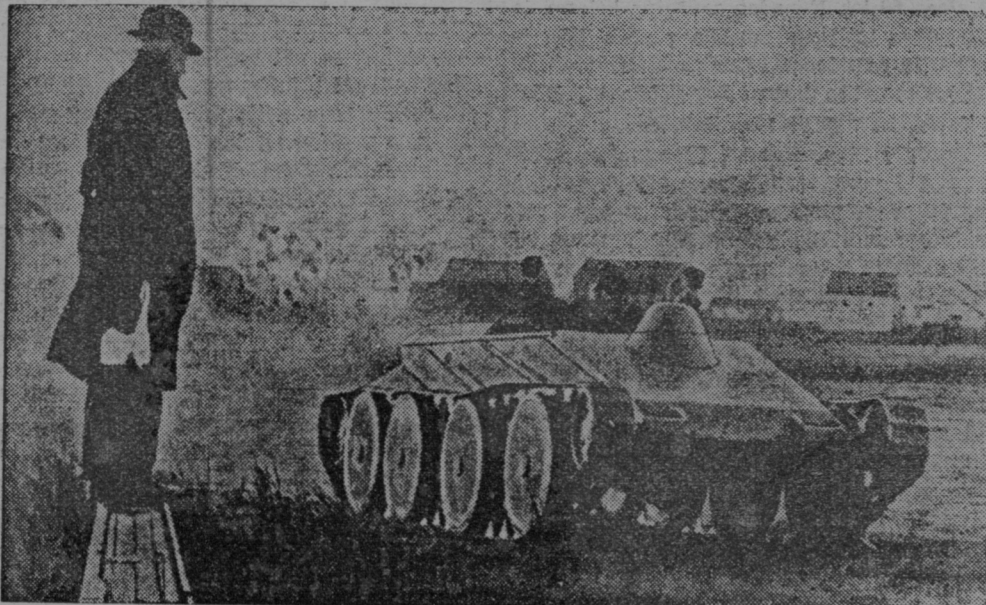
Bivši nemški cesar Viljem bo obhajal 27. januarja 79. rojstni dan.

Dr. Weizmann, vodja judovskega pokreta za samostojno judovsko kraljestvo v Palestini.

Na Irskem je stopila v veljavo nova ustava, po kateri je postala Irska svobodna država. Na sliki vidimo predsednika de Valero, ko z pušča parlament po razglasenju ustave.

Novi ameriški tank, ki tehta 140 stotov, ima 430 konjskih sil in doseže brzino 90 km na uro. Poleg tanka stoji W. Christie, 70 letni inženjer-izumitelj.

nega kluba »Mislinja«, ki ni več športni klub, ampak le še podružnica tukajšnje O-JNS. To naj vzame tudi vsa slovenska športna javnost na znanje. Mladina pa je pravočasno spoznala to nakano in pokazala tem gospodom hrbet. Pokorno pa sledijo svojim gospodarjem zvesti uslužbenci: pomočniki, vajenci in hlapci, ki tvorijo jedro slovenjgraške O-JNS. Ti se vozijo tudi ob nedeljah in praznikih po bližnji in daljni okolici s tovornim avtomobilom in ustanavljajo podružnice O-JNS. Seveda tvorijo glavni del »navdušene« mladine — sami — in »priznani« ljudski govornik g. Bogdan Pušenjak, ki na vse pretege udriha čez klerikalce. Pri zadnji seji O-JNS v Slovenjgradu pa so sklenili, kakor poroča »Nova doba«, da bodo sporočili na najvišje mesto, kako grozno je preganjana »nacionalna« mladina. Gospodje, vaša pota in vaša sredstva, katerih ste se posluževali, da ste v Beogradu blatili slovenski narod, so dobro znana tudi najvišjim predstavnikom, zato boste najbrž naleteli na gluha ušesa. Narodnih izkoreninjencev nikjer ne upoštevajo! — Trn v peti pa je iz razumljivih vzrokov bila našim JNSarjem tudi zadnja komasacija mesta z okolico. Verjamemo! Kdor je iz naroda izkoreninjen, mu tudi za koristi preprostega kmečkega ljudstva ni, kljub temu, da uživa njegov sad. V katerem taboru pa je večina slovenskega naroda in vsa tukajšnja okolica, pa ste imeli priliko spoznati že nešteto krat in boste še večkrat spoznali, čeprav se temu spoznanju upirate.

Sv. Ana v Slov. goricah. V župniji Sv. Ana je bilo v letu 1937 rojenih 82 otrok (leta 1936 pa 94 otrok). Umrlo je 52 ljudi (1936: 43), poročenih je bilo 21 parov. Predlanskim se je poročilo 28 parov. Sv. obhajil je bilo razdeljenih 13.623. Župnija šteje nad 3050 prebivalcev. Versko življenje v naši župniji je zelo na višku, kar spodbuja živahna delavnost katoliških organizacij, predvsem mladinskih.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Preteklo leto je bilo skrajno neugodno za našo župnijo in to po treh straneh. Bila je vseletna prevelika moča, ki je močno škodovala raznim poljskim pridelkom. Zlo je povečala dvakratna huda toča, ki je posebno v vzhodnem delu župnije, po Zamušanih in Forminu ajdo popolnoma uničila, pa tu koruzo in druge poljske pridelke. Vsled tega mogočni koruznjaki prazni samevajo, ko v zimi kakšni brezposelni. Drugo zlo je bila vse leto močno narasla Drava, ki je svoje mogočne valove valila na obrežna zemljišča. Posebno v Muretincih, še bolj pa na ozemlju kat. občine Formin je obrežne par-

Japonci navdušujejo mladino za vojaščino s tem, da dovoljujejo že otrokom generalske uniforme.

Najbogatejša ženska na svetu je grofica Haugwitz-Reventlow. Po rodu je Američanka, a je poročena z danskim grofom.

»Siva sova«, poglavar severnoameriških Indijancev.

Prihodnje poletje bo v Njujorku svetovna razstava. Ob tej priliki bodo odkrili 26 čevljev visoki kip Jurija Washingtona, prvega predsednika Združenih držav Severne Amerike.

cele mesarila in goitala, da je bilo joj. Pred leti se je začelo z regulacijskimi deli, ki pa so obtičala, češ, da ni gmotnih sredstev. Če pa se sredstva dobijo za druge, manj važne stvari, bi se morala najti tudi za takšno važno zadevo. Tretje hudo in veliko zlo v pretečenem letu so pa bile velike in pogoste poplave Pesnice. Ta je spet na Forminu, posebno v adventu, dosegla svoj višek. Krivda je preobilica dežja in pa stari grehi regulacije, ki se sedaj bridko maščujejo. Poplave Pesnice so povzročile veliko škodo. Nujno potrebna je pomoč. Da bi bila forminska vas trajno oteta, bi trebalo pesniško strugo vzravnati od Moute naravnost mimo Oslušovec. Tedaj bi se struga več ne zasipala, ker bi bila ravna in bi voda imela hiter odtok. Ako pa to ne bi šlo, bi pa brezpogojno takoj trebalo zasipano pesniško strugo izdatno poglobiti na ozemlju forminske katastralne občine.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Čebelarstva podružnica pri Sv. Trojici v Slov. goricah priredi svoj letni občni zbor 23. januarja v samostanski dvorani. K občnemu zboru se vabijo prav vsi čebelarji.

Pršetinci pri Sv. Tomažu. Blata smo imeli v preteklem letu na cente. Upamo pa, da se bo točasoma zboljšalo, ko se zgradi nova, že odmerjena cesta Ivanjkovci—Lahonci—Pršetinci—Koračice. Želeli bi samo, da bi se gradnja ceste čimprej nadaljevala, ker dobre ali vsaj boljše ceste smo res potrebni. — Zadnje mesece se pogosto oglašajo noči obiskovalci kurnikov, ki pa se ne branijo tudi drugih reči, marveč vzamejo vse, kar jim pride pod roke. Tatvine so tako pogoste in predrzne, da se ljudstvo res zgraža nad temi dolgoprstneži. Kdaj bodo ti ljudje prejeli zasluženo kazen? Z ljudmi, ki ne ločijo med svojo in tujo lastnino, bi se moralo strogo postopati.

Polensak. Leta 1937 je bilo rojenih 36 otrok, 20 dečkov in 16 deklic, med temi šest nezakonjskih. Umrlo je 26 ljudi, 10 moških in 16 žensk. Če primerjamo število rojenih in umrlih, vidimo, da jih je deset več rojenih. V tem prednjači moški spol. V umrljivosti pa je nadkrilil moškega ženski spol. Tudi za deset novih polenskih župljanov — upamo — bo še zadosti kruha, čeravno je bilo preteklo leto zelo slabo. Poročenih je bilo v naši lepi Marijini cerkvi osem parov. — Veliko vrzel, ki je že dolgo časa vidno zijala med starejšimi župljani, smo zamašili na Treh kraljev dan, ko smo ustanovili krajevno Kmečko zvezo. Odbor te kmečke organizacije — sami resni in pošteni, delavoljni možje — nam jamči, da bodo vedno delali nesebično za naš kmečki

Slika telesnega stražnika generala Franca.

ŠE VES JANUAR!

Svojim prijateljem, širiteljem našega tiska, tudi društvom in organizacijam sporočamo, da je še ves januar čas za agitacijo! Seveda je prav, da čimprej pošljete nove naročnike, da dobijo list takoj!

stan. — V kratkem bo občni zbor naše politične krajevnice organizacije JRZ. Pri svojem delu smo se zavedli, da bo treba začeti misliti na prepo- trebni dom, kjer bi se shajali člani vseh naših organizacij.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Sadjarska podružnica Trnovska vas (Sv. Bolfenk v Slov. goricah) priredi s pomočjo okrajnega kmetijskega odbora 21. in 22. januarja dvodnevni tečaj na osnovni šoli, na katerem bodo predavanja iz raznih panog kmetijstva. Tisti, ki se nameravajo tečaja udeležiti od drugod, naj to javijo po dopisnici sadjarski podružnici, da jim preskrbi cenena prenočišča.

Ormož. Kot kmetijski sin nimam dohodkov, da bi pohajal po gostilnah ali kavarnah. Osobito ne v tej krizi, ko še za davek nimamo. Slučaj pa je nanasel, da je bilo na Štefanovo oprosteno vajencev, ki se vrši v Ormožu. Zamudil sem se vsled tega čez običaj v mestu. Pri tej priliki sem doživel, kar si ne bi nikdar predstavljal, kaka je kultura dela mestne mladine. Ko se je namreč oprosteno vajencev izvršilo, smo ta dogodek tudi malo proslavili. Tako je nanese, da sem prišel že bolj kasno ponoči v enega izmed lokov v Ormožu. Pri mizi sedi skupina ormoške mestne napredne mladine, ki se je zabavala s tem, da je razbijala steklenice in čaše, tako da je bilo toliko črepij po podu, da bos človek ne bi nikamor prišel. In to v času, ko reven delavec nima pare, da si kupi sol. Kot kmetijski fant sem se — kakor tudi vsi drugi, ki so bili prisotni — zgražal nad tako duševno kulturo naše napredne mestne mladine, ki pobija v tej krizi steklenice in čaše za zabavo, razbite črepije plačuje s stotaki, medtem ko po mnogih družinah stradajo. Proti takemu ravnanju mestne mladine bi morala oblast nastopiti z vso energijo...

Sv. Andraž v Haložah. Vse naročnike »Slov. gospodarja« prosimo, da mu ostanejo zvesti v novem letu, poravnajo naj naročnino ter pridobijo »Slov. gospodarja« nove naročnike. Dolžnost vsakega zavednega katoličana in Slovenca je, da odločno odklanja časopise, ki ob vsaki priliki napadajo vero in cerkev. Takšni časopisi so tudi blatili in blatijo našega voditelja dr. Korošca in njegove sodelavce, ki so žrtvovali vse svoje moči za svoj narod. Imamo še par hiš, v katere zahaja »Domovina«. Proč z njo! Odprimo vrata našemu »Slov. gospodarju«! Denar, ki gre za dobro časopisje, se bogato obrestuje. Naše geslo naj bo: v vsako hišo katoliški časopis!

Sv. Andraž v Haložah. Preselila sta se od nas v Marenberg dobra učitelja in hvaležna prijatelja gospa Elza in gospod Adolf Draksler. Gospa je pri nas učila in vzgajala otroke 14 let, gospod skoraj deset. Ob slovesu so solze v očeh pričale, kako sta bila z vsem srcem prikovana na lepo haloško zemljo in na dobre Haložane. Reveži so dobro vedeli za njuno stanovanje in bridko jim je bilo, ko so zvedeli, da sta si izbrala novi dom tako daleč tam gori nekje. Želimo le, da bi bila prav srečna! Pri slovesu je g. šolski upravitelj Ciril Vobič prav pomembno poudarjal, da je v tukajšnjem učiteljskem zboru vladala sedaj deset let tako vzorna harmonija, kakor more vladati le v najsrečnejši družini. Vladalo je pa tudi vedno neskaljeno razmerje med vsemi učitelji in duhovniki, kar je dajalo vzpodbuden zgled otro-

kom in vsemu prebivalstvu. Trudili smo se vsi, da bi spolnili Slomšekovo načelo: Šola in cerkev sestriči dve, ena brez druge biti ne sme! Zato je bilo pri nas tako prijetno. Bog daj, da bi ostalo!

Slov. Bistrica. Pri Sv. Marjeti v Ritzoznoju bo tudi letos v ponedeljek 17. januarja ob 10 pridiga ter peta sv. maša na čast sv. Antonu za zdravje pri živini.

Celje. Krajevna Kmečka zveza v Celju priredi v nedeljo 16. januarja od 9 do 12 tečaj za vse svoje članstvo. Tečaj se vrši v Domu v Samostanski ulici. Dvorana bo kurjena, vstopnine ni. Predavali bogo gg.: dr. Voršič o lovskem zakonu, okrajni veterinar Koželj o živinskih boleznih, mestni kmetijski referent Cimerman o sadjarstvu. Vsi kmetovalci iskreno vabljeni!

Št. Andraž pri Velenju. Od nekdanj se moški mladini rado očita, da je nemirne in razburljive krvi, da nič kaj posebno ne mara za verske pobožnosti, da se pa tem raje suče po gostilnah in drugih takih prostorih. Mogoče je delno to res, v mnogih primerih pa to ne drži. Res je, da so fantje radi veseli, da se radi skupaj zberjo, da zapojejo včasih; kar jim pa nihče zameril ne bo, kdor količkaj razume mlade ljudi. Saj je mladost tako živahna, tako je polna veselja ter lepih sanj, da potem drugače biti ne more. In vidite, pri vsem tem naši fantje zvesto izpolnjujejo svoje verske dolžnosti. To so zlasti pokazali ob priliki duhovnih vaj, ki so se vršile za fante zadnje tri dni starega leta. Redno so prihajali v cerkev ter se kljub oddaljenosti polnoštevilno udeleževali cerkvenih govorov; tako da je bil sam g. vodja prijetno iznenaden. Ob sklepu, dne 31. decembra, pa je bilo pri skupnem sv. obhajilu točno 70 fantov. Lepa številka! Lepa zlasti za našo faro, ki ima majhno število prebivalcev ter imajo mnogi v cerkev skoro eno uro hoda. Ponosni smo lahko na naše fante; ponosni tembolj, ker so tako jasno in odločno pokazali svoje versko prepričanje ter s tem vsem dokazali, da tudi v fantovski duši vladajo dobra in plemenita čustva. Dokazali so naši fantje, da ne marajo naukov današnjega modernega poganstva, ki bi rado po svoje preobrazilo svet ter skuša v svoje delo vpreči predvsem mladino; dokazali so, da so

dosihmal zvesto hodili po poti krščanskih načel; obenem pa so dali poročstvo, da bodo po tej poti hodili tudi v bodoče.

Nova cerkev pri Celju. Dne 4. in 5. januarja so se vršile po g. inž. Štefaniju od okrajnega glavarstva v Celju potrebne meritve za načrte novega vodovoda za Novo cerkev, ki šteje okroglo 230 duš. Studenec na Poznjakovem travniku daje skoraj en liter vode na sekundo in leži v daljavi 1200 m cejih 18 metrov nad višino na gričku ležeče vasi. Vodovod se bo torej mogel uporabljati tudi v obrambo proti požaru v vasi, kar bo v veliko korist vsem vaščanom. Zaupamo, da se bodo na priporočilo naših zastopnikov pri banovini ozrli z isto naklonjenostjo na nas, kakor so se na odbor za regulacijo Hudinje v minulnem letu, saj je novi vodovod zdravstvena potreba za vas in posebej še za šolo in gostilne.

Nova cerkev. Od 2. do 6. januarja so se vršile v naši župniji duhovne vaje za vse fante. Vkljub mrzlemu vremenu so bile precej dobro obiskane. Vodil jih je lazarist g. Ivan Belej od Sv. Jožefa nad Celjem, ki je imel krasne govore. Drugič prosimo za duhovne vaje v adventu ali postu, ker bo udeležba še večja. V našo žalost smo ob sklepu zvedeli, da so imeli drugi fantje, ki se niso udeleževali duhovnih vaj, ravno ob zaključku »vaje z noži« v bratskem pokolju v Socki. Fantje, imejte pamet! Veliko bolje na duhovne vaje, kakor kot zločinec v zapore ali kot ranjenec v bolnišnico! Kdaj boste spregledali?

Ponikva ob juž. žel. Na izpraznjeno mesto šolskega upravitelja je imenovan naš domačin in obče priljubljen gospod Jože Kincl. Želimo, da bi nam deloval dolgo vrsto let v zadovoljnosti za prosep naše ljube mladine!

Šmiheł nad Mozirjem. Zanimiva je naša novoletna statistika za leto 1937. Bog nam je s smrtjo prizanašal in vzel k sebi le enega farana. Rojenih pa je bilo 13, poročenih sedem parov. Enake statistike ni v zgodovini naše župnije.

Stoprce pri Rogatcu. Patrocinj ali god našega farnega patrona sv. Antona puščavnika bomo letos obhajali v nedeljo 16. januarja in v ponedeljek 17. januarja. Oba dni bo rano sv. opravilo ob 7. pozno ob 10.

Peter Rešetar rešetari

Srečo je voščil. Maček je voščil za pravoslavne praznike Srbom vso srečo. Istočasno pa je dal njegov list izjavo, da so Slovenci v Zagrebu enako odveč kakor judje. Čudno, da tudi nam Slovincem ne vošči sreče, ko je vendar njegov oče bil Slovenec! Slovenci smo pač čuden narod, da vse drugo prej in bolj cenimo kakor sebe in svoje! Prepričan pa sem, da bodo kljub temu še mnogi Slovenci mislili, da jih bo Maček osrečil, ko vošči srečo samo Srbom!

Misijonar. Pucelj strašansko hitro živi. Bil je že vse, kar je na svetu mogoče biti. Od mesarja do ministra in od tam v senat je prijadrala njegova ladja. Sedaj pa se je podal na popolnoma novo poprišče. Zadnjič je napisal pridigo slovenski duhovščini. Ta teden pa se je spravil nad misijone in je rekel, da imamo doma dovolj misijonov, da jih ni treba iskati v Indiji, Kitajski, Afriki itd. Obenem pa je tudi mene vprašal, kaj jaz mislim o tej njegovi najnovejši pridigi. Jaz mu pritrdim: Dokler bomo imeli Pucelje in druge take Janeze, bo res treba mnogo domačega misijona, da črne izpreobrnemo na pravo pot!

Nov naslov za »Slovenski narod«. Ker centralistični Srbi čitajo JNS časopisje iz Slovenije, so zahtevali, da si mora »Slovenski narod« naslov izpremeniti. Padali so nato različni predlogi: »Jugoslovanski narod«, »Dravobranec«, končno pa je zmagalo ime: »Dravsko pleme«.

Srbom ne smeš privoščiti sreče! Ker sem zadnjič za novo leto napisal, da se sedaj Srbom v Jugoslaviji bolje godi kakor se jim je prej v Srbiji, me je »Jutro« takoj zatožilo v Beogradu, kak protisrb da sem! Saj jaz jim vendar to privoščim, samo tako protidomačih strank, kakos je JNS za Slovence, tega jim pa ne privoščim!

Edini posel. Svoj čas je slavni vrhovni odbor JNS tako mogočno odločal, kdo bo senator, sedaj pa ima edini posel, da uganko rešuje: koga bo JRZ določila za senatorja. Ker bo ta uganka kmalu rešena, naj se lotijo druge, recimo: kdo je Peter Rešetar, da ne bodo zaradi mene drugim delali krivice kakor jo sedaj. Če ve kdo še za kako drugo uganko, pa naj jo pošlje, da ne bo brezposeln!

Gospodarsko blagostanje se bliža, tako napovedujejo na španskem, kjer pravijo, da bo treba toliko hiš zidati kot že dolgo na, pa da bo težko za moške in ni nič brezposelnih, ker so vsi v vojni. No, lepa bodočnost!

Glasovanje za vojno. V Ameriki bodo uprizarili ljudsko glasovanje, ali so za vojno ali ne. Da bo to glasovanje svobodno, bodo dali na državno mejo vse kanone in strojne puške. Če bo narod glasoval za vojno, bodo cevi obrnili čez mejo v druge države. Če bo pa glasoval proti vojni, bodo cevi obrnili nazaj v državljane same. Sedaj pa se svobodno odloči!

Kmečka trgovina

Ugodna trgovska bilanca v minulem letu

V gospodarstvu naše države igra izredno veliko vlogo izvoz naših kmečkih pridelkov. V tem pogledu so cele pokrajine navezane na prodajo svoje letine v inozemstvo. Zlasti Banat in Slavonija izvažata zelo veliko žita, posebno pšenice ter koruzo, in pa pitane svinje ter slive. Med pridelki slovenskega kmeta pridejo v poštev za izvoz zlasti les, sadje (jabolka), živina, živalska krma, jajca, perutnina in fižol. Lani je bilo veliko povpraševanje po našem lesu, ker smo si pridobili nazaj italijanski trg, slabši so bili izglede za izvoz jabolk, precej je šlo na inozemska tržišča naše živine ter se ji je zaradi tega cena močno popravila; prav živahen je bil tudi izvoz jajc in perutnine. Izvoz prinaša slovenskemu kmetijstvu na leto nekaj sto milijonov dohodka. Celotno državno gospodarstvo pa ima od izvoza kmečkih pridelkov ogromne dohodka. Kadar vrednost izvoza presega vrednost uvoženega blaga, takrat govorimo o aktivni državni trgovski bilanci (obračunu). Aktivnost bilance je odvisna predvsem od letine, v veliki meri pa tudi od spretnosti trgovske in gospodarske politike vlade. Lahko rečemo, da v gospodarskih vprašanjih tako spretni in podjetni vlade naša država še ni imela na krmilu, kakor je sedanja. Navezala je celo vrsto trgovskih stikov z inozemskimi državami, s katerimi poprej sploh nismo trgovali. Posledica je zelo aktivna trgovska bilanca, kakršne od obstoja države še nismo imeli. Prvič smo letos izvozili za eno milijardo dinarjev več blaga, kakor smo ga uvozili. Seveda se bo to poznalo v splošnem blagostanju prebivalstva. V Sloveniji ne tako, kakor v žitorodnih pokrajinah, vendar tudi mi posredno profitiramo, kadar se kmetom v Banatu in Slavoniji dobro godi. Naša industrija in obrt več izvažata v tamošnje kraje, zaradi tega zaposluje več ljudi, jim daje boljši zaslužek in končno se ta denar le znajde v žepu kmeta, ker spravi svoje pridelke za boljše ceno na trg.

Živina

V trgovini z živino se cene niso od našega zadnjega poročila nič izpremenile. Trgovanje je bilo še precej živahno, na naših sejnih so se pojavili zopet kupci za izvoz živine v inozemstvo. Vendar je letos videti na sejmih malo živine, ki bi bila dobra za izvoz. Letošnja krma je prav slabe kakovosti, kar se močno pozna pri reži živine, kmet pa tudi nima denarja za nakup umetnih močnih krmil, zlasti otrobov. Povrhu tega so pa ta krmila tako draga, da se pitanje živine z njimi nikakor ne izplača. Precejšnje je bilo povpraševanje po dobrih kravam mlekaricah. Obeta se namreč povišanje cen mleka, poleg tega pa krave letos zaradi slabe krme ne dojejo dobro in dobre mlekarice pridobivajo na ceni. Na sejmih tudi vidimo, da redi naš kmet čimdalje manj volov. Mnogo gospodarjev, ki je svojčas vedno redilo vole, se po prodaji zadnjega para ni moglo opomoči za nakup novih rejnih volov, pa sedaj gospodarijo na posestvu samo s kravami. Veliko volov je bilo prodanih tudi za izvoz. Pomanjkanje volov se opaža predvsem na mlečnem trgu. Kmetje delajo s kravami, pa dobe zaradi tega manj mleka. Na sejmih v zadnjem tednu, na katere pa je bil dogon radi hudega mraza zelo slab, so bile dosežene naslednje cene:

Ljubljana: voli I. vrste 5.25—5.75, II. vrste 4.50—5, III. vrste 3.75—4.25 din, krave debele 4—5.25, klobasarice 2.25—3 din, teleta 7—8 din, prašiči 5.50—7 din za kg žive teže. Konji po kakovosti in velikosti od 4000 din dalje.

Celje: voli I. vrste 5.50—6.25, II. vrste 5—5.50, III. vrste 4.50—5 din, telice I. vrste 6, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din, krave I. vrste 4.50—5 din, II. vrste 4, III. vrste 3—3.50 din, teleta I. vrste 6, II. vrste 5.50 din.

Ptuj: debeli voli 5—5.75, poldebeli 4—4.50, plemenski 4—4.25 din, bikovi 3.75—4.50 din, telice za klanje 4.25—5, debele klavne krave 3.75 do 4.25, klobasarice 2.50—3, plemenske 3.50 do 4.50 din, mlada živina 3.25—5, teleta 6.50 din.

Kranj: voli I. vrste 6, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din, telice I. vrste 6, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din, krave I. vrste 5.50, II. vrste 5, III. vrste 4 din, teleta I. vrste 7, II. vrste 6 din.

Zagorje ob Savi: voli 4—5.50, klavne krave 3 do 4, klavne telice 4—4.50 din za 1 kg žive teže.

Dunaj: prignanih je bilo 562 volov, 366 bikov, 639 krav, skupno 1567 glav, od tega iz Avstrije 1311, iz inozemstva 256 glav. Ponudba je bila velika, promet pa slab, tako da so cene večinoma

popustile za 2—5 grošev pri posameznih vrstah živine. — Voli 0.88—1.50, bikovi 0.88—1.12, krave 0.80—1.08, klavna živina 0.57—0.79 šil. za 1 kg žive teže.

Svinje

Trgovina s svinjami postaja živahnejša. Na sejme pripeljejo kmetje zlasti veliko prascev; povpraševanje je po plemenskih svinjah. Cene so bile naslednje:

Ptuj: prašiče so prodajali 6—12 tednov stare 55—130 din komad, plemenske svinje 5.50—6 din 1 kg žive teže, pršutarji 6—6.75, debele svinje 6.75—7 din.

Kranj: špeharji 8—9, pršutarji 7 din za 1 kg žive teže. Pujski 7—8 tednov stari 110—140 din komad.

Celje: plemenske svinje 5—6, poldebele svinje za zakol 6—6.50 din za 1 kg žive teže.

Ljubljana: prašiči špeharji 8—9 din 1 kg žive teže.

Dunaj: prignanih je bilo 5226 špeharjev in 4429 pršutarjev, skupno 9656 glav, od tega iz Avstrije 2334, iz inozemstva 7321. Cene so večinoma popustile zaradi znatne ponudbe in slabega povpraševanja. Tako so srednji in slabši špeharji popustili za 2—3 groše, madžarski veleposestniški za štiri, kmečki špeharji za 4—7, banatski pa so dosegli slabe cene preteklega tedna. Cene: špeharji 1.56—1.58, srednjetežki špeharji 1.52 do

Maribor: Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 75 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov 80—100 din, 7—9 tednov 100—110, 3—4 mesece 140—155, 5—7 mesecev

230—330, 8—10 mesecev 400—410 din, eno leto 700—780 din komad; 1 kg žive teže 6—7.50, 1 kg mrtve teže 9—11 din. Prodanih je bilo 14 svinj, 1.55 šil. za 1 kg žive teže.

Kmetijski pridelki

Pšenica: 170—175 din za 100 kg, ječmen 150 din, rž 160—200 din, koruza 130 din, oves 140 do 150 din; fižol 150—200 din, krompir 90 din, čebula 150—300 din, česen 300—600 din, zelje 100—400 din, kislje zelje 500 din, kislja repa 200 din, jabolka I. vrste 300 din, II. vrste 250 din, hruške 300 din, suhe češplje 1000 din, pšenična moka 350 din, koruzna moka 250 din. — Svinjska mast 17—18 din kilogram, čisti med 20 din. — Goveje sirove kože 9—10 din, telečje sirove kože 14 din, svinjske 7—10 din kilogram.

Vino

Vinska trgovina kaže še nadalje prijazno lice, cene se polagoma krepijo in dvigajo. Vinogradnike je močno prizadela izprememba trošarskih predpisov, po kateri bodo morali sami plačevati trošarino pri prodaji vina na drobno od 5 litrov naprej. S to nadrobno prodajo so vinogradniki zlasti v okolici mest in trgov dosedaj vzdrževali vinske cene na primerni višini, pa bi jih sedaj ukinitve te ugodnosti močno udarila. — Boljših sortnih vin ne puščajo danes več vinogradniki pod 6 din, mestoma že zahtevajo za nje 7 din za liter. Bizeljska vina so po 3.50—5 dinarjev liter.

Denar

Plačati moramo za en ameriški dolar 46.80 din, za kanadski dolar 46.60 din, za italijansko liro 1.98 din, za francoski frank 1.58 din, za češko krono 1.52 din, za avstrijski šiling 8.77 din, za švicarski frank 10.95 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Škoda obreznega lastnika vsled kopanja gramozne teče potok. R. P. v P. Skozi Vaše posestvo teče potok, ki je glasom mape občinska last. Iz tega potoka občina in zasebniki pridobivajo gramoz, pesek in kamenje, pri tem pa potok trga obrežje tako, da se je razširil v dvojno prejšnjo širino. Prej so vam zasebniki kakor tudi občina plačali odškodnino, zadnja leta pa noče nihče nič plačati. Vprašate, ali smete zabraniti izkopavanje v potoku in ob obrežju brez odškodnine. — Iz javnih vod, torej tudi iz predmetnega potoka, sicer vsakdo lahko pridobiva pesek, gramoz, kamenje, vendar pod sledečimi pogoji: ne sme s tem ogroziti vodnega toka in obale, ne sme kršiti kakih tujih pravic, niti ne sme s tem nikomur prizadeti kake škode. Ako vam torej kdorkoli prizadene z izkopavanjem kako škodo, ga lahko tožite na odškodnino. Izkopavanja iz potoka samega pa ne morete zabraniti.

Mlinarji in njihove merice. A. P. B. Pritožujete se, da si mlinarji kar samovoljno jemljejo kot odmeno za mletje »merice«; vprašate, ali obstoja kak predpis, koliko smejo mlinarji odvzeti od prinešenega žita. — Ne obstoja nikak predpis, koliko nagrade smejo mlinarji zahtevati za opravljeno mletje. Radi tega je odvisno od svobodnega dogovora in od svobodne konkurence.

Ponovna licitacija lova. J. Š. v K. Imeli ste svojčas samostojno občino, ki se je pozneje priključila drugi občini. Ta druga občina je oddala potom licitacije lov v zakup nekemu lovskemu društvu. Sedaj je prejšnja občina postala zopet samostojna in bi rada ponovno lov dala na dražbo. Vprašate, kako bi to dosegla. Nadalje vprašate, ali je smelo lovsko društvo kratkotalno prepustiti lov nekemu zasebniku brez predhodnega odobrenja od strani odbora nove občine. — Lovsko društvo bi izvrševanje lova lahko prepustilo kakemu svojemu članu; odstop zakupne pravice, kakor tudi podzakup, pa sta dovoljena le z odobritvijo okrajnega glavarstva, ki o tem prej zasliši občino, oziroma lastnika lovišča. — Zakon ne predvideva ponovne licitacije v primeru, kakor je opisani. Počakati bo treba, da preteče zakupna doba.

Kdaj naj se seka les za stavbe in sode. M. J. v Š. Gornje vprašanje ste postavili, ker več kmetov sprašuje, kako to, da je v starih časih bil les mnogo trpežnejši nego je sedaj. Odgovarjamo vam, da kakovost, odnosno trpežnost lesa ni predvsem odvisna od tega, kdaj se je les posekal. Važno je namreč tudi, kje je les rasel; les v hribih je n. pr. mnogo trpežnejši nego v dolini

in močvirjih. V splošnem se priporoča sečnja preden začnejo drevesa brsteti in v času, ko se da lubje lažje odstraniti.

Obvezna oddaljenost sadnih dreves od banovinske ceste. J. M. v Z. Nek posestnik je hotel saditi sadno drevje 2 m daleč od banovinske ceste, pa je moral to na oblastveno odredbo opustiti. Vprašate, kako daleč od ceste se sme saditi sadno drevje. — Ni predpisa, ki bi točno določil oddaljenost sadnih dreves od cest, marveč obstoja le predpis, da vejevje ne sme segati v cestni prostor. Iz tega izhaja, da se sadno drevje pač ne sme aditi že v razdalji dveh metrov od ceste. Le glede gozda je točno določeno, da morajo biti debla dreves oddaljena najmanj štiri metre od cest.

Cena in kakovost ameriškega petroleja. M. P. v L. Kupili ste pri nekem trgovcu petrolej v pločevinasti posodi, pri čemur je trgovec zatrjeval, da ga je v posodi 20 kg ter sta se dogovorila za ceno 7.50 din za kilogram. Ko ste prišli domov, ste pa ugotovili, da je bilo petroleja le 13.5 kg. Vprašate, ali je kupljeni petrolej, o katerem je trgovec trdil, da je ameriški, res boljše, ker je toliko dražji od drugega. — Ni razlike med raznimi vrstami petroleja. V naši državi prodajajo romunski in deloma tudi ameriški petrolej. Cena ameriškega je celo za nekaj par nižja od romunskega. Ako je trgovec zatrjeval, da vsebuje posoda 20 kg petroleja, lahko s tožbo od njega zahtevate še manjkajočih 6.5 kg. Na mestu bi bila eventualno tudi kazenska prijava, ker je to prevara.

Posejlnica je samolastno razpolagala s hranilno knjižico. T. Č. v L. Vaš oče je na prigovarjanje »Posojilnice« kupil na javni dražbi neko posestvo, ki ga je istotako na prigovarjanje »Posojilnice« prodal naprej. Kupec je izročil očetu v plačilo kupnine hranilno knjižico. Le-to je Vaš oče dal Posojilnici namesto plačila dolga, ki ga je napravil v svrhu izdražbanja posestva. Kupec se je pozneje skesal in odstopil od kupčije, nakar mu je Posojilnica brez vednosti Vašega očeta izročila omerjeno hranilno knjižico, očeta pa tirja na plačilo izposojene vsote. Vprašate, ali je Posojilnica upravičena k temu postopku. — Ako je Posojilnica sprejela od očeta omenjeno hranilno knjižico namesto plačila dolga, je s tem bil očetov dolg poplačan. Posojilnica nikakor ni bila upravičena brez vednosti Vašega očeta hranilno knjižico izročiti kupcu. Slednji je na sklenjeno kupoprodajno pogodbo vezan in ne more kratkotalno od pogodbe odstopiti. Potrebno je, da Vaš oče privoli v odstop, pri čemur lahko zahteva odškodnino, ako utрпи radi odstopa kako škodo.

Dimnikarstvo. Č. F. v S. Zanima Vas, pod kakimi pogoji zamorete izvrševati dimnikarsko obrt in kaka je plača. — Izučiti se je treba najprej dimnikarstva. Posebnih šol ni treba. Za samostojen obrt je po učni in gotovi pomočniški dobi potreben mojstrski izpit. Plačilo za delo (takse) predpisuje poseben pravilnik. Zasluzek je dober.

Služba strežnika v bolnišnici. Č. F. v S. Potegujete se za službo strežnika v bolnišnici in bi radi vedeli zadevne pogoje. — Za navedeno službo ni treba nikakih posebnih dokumentov, zahteva se le, da je prosilec zdrav, močan ter pripravljen izvrševati vsa potrebna dela. Strežnike sprejemajo bolnišnice, kadar se izprazni kako mesto, in sicer brez posebnega razpisa, tako kakor druge hišne posle.

Državni in zasebni pismonoša. Č. F. v S. Za službo zasebnega pismonoše (pri pogodbenih poštah) ni treba posebnih pogojev, odnosno dokumentov. Ako pa se zanimate za državno službo, morate zadevno prošnjo nasloviti na pošto ravnateljstvo v Ljubljani in pridejati vse priloge, ki so potrebne za sprejem v državno službo in katere smo že večkrat našli v Ljudskem pravniku. Opozorjamo pa Vas, da pošto ravnateljstvo v Ljubljani že delj časa zavrača vse take prošnje.

Vojaške zadeve

Oprostitev vojaške službe hranitelja. K. A. v K. Ako sta Vaša starša res preko 60 let stara, davka neposrednega ne plačujete več ko 120 din letno, imate le eno, in še to za delo nesposobno sestro (kar bo moral ugotoviti vojaški zdravnik), tedaj boste oproščeni vojaške službe kot hranitelj. Prošnjo napravite šele takrat, ko boste spoznan za sposobnega. Nasloviti jo je na vojaško okrožje. O potrebnih dokumentih smo že pisali in bomo najbrž zopet čez par mesecev.

Vojaška godbena šola. T. B. v K. Imate sina, ki bi ga radi spravili k vojaški godbi. Vprašate za zadevne pogoje in kako napraviti prošnjo. — Vojaška godbena šola se nahaja v Vršču. Pogoji za sprejem v njo se objavljajo v vojnem Službenem listu, in sicer navadno julija vsakega leta. Zadevni razpis dobite lahko v vpogled pri vojnih okrožjih, okrajnih načelnstvih pa tudi večjih občinah. Pouk začne navadno 1. novembra. Gojenci morajo biti stari najmanj 14 in ne nad 16 let. Dopršiti morajo štiri razrede ljudske šole in predložiti npravnstveno spričevalo. Predvsem jih preskusi kapelnik vojaške godbe, ali imajo odličen posluš, in vojaški zdravnik, če so sicer sposobni. Ko so ti pogoji podani, morajo oskrbeti dovoljenje staršev, da smejo stopiti v navedeno šolo, in nadalje pismeno izjavo staršev, s katero se slednji zavežejo povrniti vso materielno škodo, ki bi jo napravil gojenec za časa svojega šolanja, ali ako bi bil odpuščjen iz šole po točki 1 in 2 člena 40 uredbe o vojno-godbjeni šoli; nadejate, da bodo nadomestili državi vse stroške, ki

jih je imela z gojencem, ako bi bil gojenec odpuščjen radi slabega obnašanja. Šolanje traja šest let in se mora gojenec zavezati, da bo po končanem šolanju služil še 12 let pri vojaški godbi.

Začasno nesposoben vojak je zopet ozdravel. R. A. v K. v. Po 11 mesečni vojaški službi ste zboleli ter bili spoznani za začasno nesposobnega. Sedaj se počutite zopet zdravega ter bi radi odslužili ostali čas. Vprašate, ali lahko napravite zadevno prošnjo na vojno okrožje. — Prošnja za zopetni pregled in odsluženje ostalega časa Vam ne bi pomagala, marveč morate počakati, da Vas vojaška oblast sama zopet pozove k pregledu.

Sedlarski mojster pri vojaki. L. F. v Z. Imate sina, ki je izučen sedlarski mojster ter vprašate, kako bi prišel pri vojaki do dodelitve k sedlarjem. — Ob priliki regrutacije mora sin navesti, da je sedlarski mojster in bo potem komisija skoraj gotovo odredila njegovo dodelitev k topništvu ali konjenici. Tam ga bodo potem najbrž dodelili sedlarski delavnic, v naprej pa se ne more v stvari ničesar ukreniti.

Podčastniške šole. L. F. v Z. Zanimajo Vas razne podčastniške šole. O tem smo že večkrat pisali v Ljudskem pravniku. Najlažji so pogoji za sprejem v pešadijski podčastniški šoli, ki sta v Belgradu in Zagrebu. Vstop se vrši navadno 1. maja in jeseni po predhodnem razpisu, ki je objavljen v vojnem Službenem listu ter se ga dobi na vpogled na vojnih okrožjih, pri okrajnih glavarstvih in tudi pri večjih občinah. Na istih krajih dobite tudi vsa podrobna pojasnila.

Skrajšan rok. Č. F. v S. Vaš oče je 56 let star in bolehen, mati 52 let, starejši brat je služil 18 mesecev, Vi ste pa tudi potrjeni na 18 mesecev in vprašate, ali bi mogli doseči skrajšan rok. Drugih otrok ni. Oče je služil v kadru le tri mesece, med vojno pa ves čas. Davka plačujete 1360 din letno. — Skrajšan rok bi mogli doseči le v tem primeru, ako je Vaš brat z notarskim ali sodnim spisom dedno odpravljen in ga že pet let ni več na domačem posestvu. Ako ta pogoj ni podan, ne boste mogli doseči skrajšanega roka. Ni verjetno, da bi Vam kaj pomagala umaknitev prošnje za čimprejšnji vpoklic v kader, ko je prošnja že rešena in bodo — kakor se sliši — vsi regruti hitreje vpoklicani kot prejšnja leta. Starši pri tem nimajo kaj vpliva.

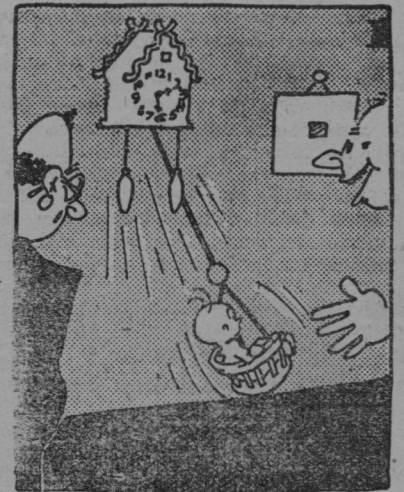
Pogoji za sprejem k obmejni četi. Isti. Predvsem Vas opozorjamo, da se pri obmejni četi sprejemajo le mladeniči, ki so že odslužili svoj redni vojaški rok. Ker Vi tega še niste, je prošnja brezuspešna.

Janžek Juri iz Zg. Sečove. Na Vaše pismo, naj pri vojnem okrožju pogledamo, kaj je z Vašo prošnjo za skrajšanje vojne službe sinu in kje leže vajine vojaške isprave, smo sicer intervenirali pri vojnem okrožju, a prošnje nismo mogli najti. Sporočite, katero leto je Vaš sin rojen in točni datum, ko ste prošnjo vložili in kam (ali neposredno na vojno okrožje ali morda pri občini).

Ko se je storil mrak, je po ozki gazi prišel v vas sključen starček s punkljem na rami. Utujen in obnemogel je le s težavo lezel naprej.

(Dalje prihodnjšč)

Takole jo pogruntajo očetje, če gre mama po opravkih...

Višek pozabljivosti

Zadnjič nekoč, ko je silno deževalo, se je neki gospod šele takrat spomnil, da je dežnik pozabil v šoli, ko je prišel do doma in je hotel dežnik zapreti...

Brez skrbi!

Mama je odšla s malim Franckom na sprehod. Prišla sta do nekega ribnika in mati je rekla: »Francek, če bi tvoja mamica kar nenadoma padla v tale ribnik, kaj bi ti storil?«

Francek ji je modro odgovoril: »Nič naj te nikar ne skrbi, mama, saj že sam dobro poznam pot do doma!«

Skrivalnica

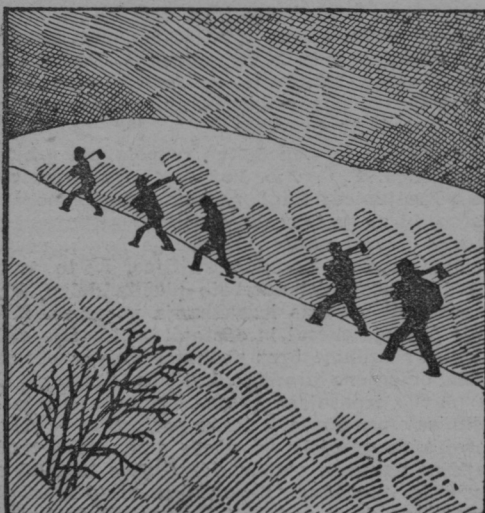

Kje je lovec?

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Možje in fantje pa so vzeli sekire in cepine in valpet jih je odvedel v grajske gozdove.

Ves dan so pele sekire, ječale in padale stoletne jelke. Težko delo je bilo. Vendar valpet delavcem ni dovolil, da bi vsaj za hip počili in se ogreli. Budno jih je nadzoroval in jih s pasjim bičem priganjal k delu.

Poslednje vesti

Politične novice iz drugih držav

Romunski zunanji minister v Pragi in Beogradu. Novi romunski zunanji minister Micescu se je pripeljal 9. januarja v Prago, kjer je bil deležen prisrčnega sprejema in je imel politične razgovore s čehoslovaškim zunanjim ministrom in ministrskim predsednikom. Micescu je sprejel 10. januarja predsednik republike dr. Beneš in ta dan se je odpeljal visoki romunski gost v Beograd, da se sestane z našim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovičem. Potovanje g. Micescu je dokaz, da hoče Romunija pod novo Gogovo vlado politiko tesnega sodelovanja s Čehoslovaško in Jugoslavijo.

Mussolini sprejel 60 škofov in 2000 duhovnikov. Mussolini je sprejel ob zaključku letošnje »bitke za povečanje žitnega pridelka« 10. januarja 60 škofov ter nadškofov in 2000 duhovnikov iz vseh krajev Italije. Mussolini se je pri tej priliki zahvalil duhovščini, ki ima velike zasluge za gospodarsko osamosvojitve Italije.

Hudi boji v okolici Teruela. Spredaj poročamo o velikih zmagi nacionalistov pri Teruelu. Po najnovjših poročilih pa so se v okolici Teruela rdeči znova hudo postavili v bran in so popolnoma razrušeno mesto celo zavzeli ter prešli na nekaterih točkah v ofenzivo. Nacionalisti so odbili vse smilne napade rdečih in so obdržali v okolici Teruela vse važne postojanke, katere so si priborili s prvotno zmagovitim pohodom.

Iz japonsko-kitajske vojne. Za 11. januar je sklican v Tokio državni svet, kateremu bo predsedoval sam cesar. V zadnjih 70 letih se je sestel japonski državni svet trikrat: med japonsko-kitajsko vojno leta 1894, leta 1904 pred rusko-japonsko vojno in leta 1914, ko je Japonska napovedala Nemčiji vojno. Tudi pri tokratnem zasedanju državnega sveta gre sigurno za zelo važne sklepe. — Dne 10. januarja so zavzeli Japonci popolnoma razdejani Cingtav, katerega sta zapustili kitajska vojska in mornarica pred 14 dnevi.

Domače novice

Krvav prepir med bratoma. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta se sprla v hiši posestnika Stelcerja brata Franc in Andrej. Radi malenkosti je zasedil 23 letni Franc Stelcer bratu Andreju nož v desna pleča. Zabodenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Dva požara. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je uničil ogenj posestniku Janezu Predikaka gospodarsko poslopje s krmo in z raznim orodjem. — O drugem požaru poročajo iz Botkovec pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, kjer je zgorela radi slabega dimnika domačija posestnici Mariji Lajh.

Dve obsodbi v Mariboru. Mariborski senat je obsodil 9. januarja Franca Fekonjo, 38 letnega viničarja iz Zg. Voličine, na dve leti, ker je zažgal iz sovraštva posestniku Potočniku uto. — Isti dan je dobil dve leti strogega zapore mladoletni Franc Z., ki je 2. decembra na poti proti Ptujem nasilnim potom odvezel krošnjarju Izidorju Dukašiču 207 din.

Društvene vesti

Marija Snežna. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 16. januarja ob pol treh v Zg. Cmureku v gradu g. Mallyja burko v treh dejanjih »Lesena peč«, na katero vabimo vse domačine in sosede!

Dopisi

Šmartno pri Slovenjgradu. Tukajšnja mladinska deklška Kmečka zveza je imela v nedeljo 9. januarja svoj ustanovni občni zbor. Predsed-

nica pripravljalnega odbora Lenčka Marzel je otvorila občni zbor ter imela zelo pomenljiv nagovor. Občnega zbora se je udeležilo 42 deklet. Za predsednico je bila izvoljena Hribernik Malika iz Legna, za podpredsednico Sele Lojzka iz Dobrove, za tajnico Marzel Lenčka iz Golavebuke, za blagajničarko Gamse Marica iz Smartna ter še odbornice iz posameznih krajev. Upati je, da se bo število članic podvojilo, če ne še potrojilo.

Sv. Vid pri Ptujem. Da bi tudi letos zasijal žarek božičnega veselja v naše revne domove, je priredila šola, kakor vsako leto, božičnico. S prispevki raznih ustanov in zasebnikov je bilo obdarovanih 180 najsiromašnejših šolarjev. Vsem dobrotnikom, ki so pripomogli k tako bogati božičnici, izreka upraviteljstvo šole v imenu vseh obdarovancev najtoplejšo zahvalo.

Mala Nedelja. Gasilska četa Mala Nedelja vprizori v nedeljo 23. januarja ob treh popoldne v Društvenem domu Jalenovo burko »Lesena peč«. Vabljeni ste!

Makole. Dne 2. januarja se je v Posojilnični dvorani vršil ustanovni občni zbor krajevnega Kmečke zveze, ki je sprejel sledeči resoluciji: 1. Nad 150 zborovalcev in vinogradnikov, zbranih na ustanovnem občnem zboru KZ v Makolah, zahteva, da kmet-vinogradnik popolnoma prosto, brez vsake trošarine prodaja lastni vinski pridelok na debelo, kakor je bilo do sedaj običajno od 5 litrov naprej. 2. Davčne oblasti naj ne predpisujejo davka na pridobitino kmečkim fantom in dekletom, ki se z obrtjo ne bavijo in se je tudi niso učili.

Zg. Sv. Kungota. 21. decembra je bila pri nas lepo uspela božičnica šolskih otrok. Zahvalo za obdarovanje zaslužijo v prvi vrsti domačini, zlasti dediči pokojne gospe Eger Zdenke, ki so prispevali 1000 din, domača občina, banska uprava, trgovci in tovarnarji doma in iz sosedstva, zlasti iz Maribora. Vsem iskrena hvala!

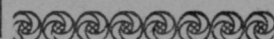
Vojnik. Upraviteljstvo ljudske šole v Vojniku se v imenu obdarovanih otrok ob priliki božič-

KAKO STE ZADOVOLJNI S PRILOGO?

Naša priloga »Kmečko delo« je vzbudila pozornost. »To smo res potrebovali«, pišejo nekateri. »Dobro ste jo uredili«, hvalijo drugi. In tako dalje. Mi pa pravimo: Začeli smo in želimo vedno bolj nadaljevati. Mnoge smo povabili na sodelovanje, vabimo pa tudi sedaj vse, ki želijo kaj iz svojih izkušenj povedati, da bo dobro za vse. Nič ne reci: »Bodo že drugi« — Ti moraš, če znaš in veš! V »Kmečko delo« naj pišejo predvsem izkušeni ljudje, ki to delo opravljajo! Može in fantje absolutni kmetijskih šol: pero v roke! — Pozdravlja vas uredništvo priloge »Kmečko delo«!

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

nica zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je bilo 120 revnih otrok obdarovanih s obleko, čevlji in perilom. Našli so se mnogi, ki so imeli mnogo razumevanja za to dobrodelno akcijo ter so veliko darovali, bližnje kakor tudi nekatere daljše tvrdke. Vsem iskrena zahvala!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Prodajalka z nekaj gotovine se išče proti dobri plači in mesečni vrnitvi 1000 din. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod šifro »Maribor 71«.

Viničar s štirimi delavci se sprejme. Vprašati: Limbuš, gostilna Robič Pavla. 67

Vajenca sprejemem takoj. Toplak Franc, kovač, Ruše. 40

Zakoncema oddam stanovanje in njivo na odslužek. Ločičnik, Rošpoh 125. 41

Deklo v pomoč gospodinjji išče Žigart Kristina, Sp. Portič 39, Sv. Trojica v Slov. goricah. 45

Sedlarskega vajenca, močnega, iščem. Joško Kolar, sedlar, Slov. Bistrica. 51

Konjski hlapec se takoj sprejme. Pogoji: treznost, pridnost, zanesljivost in samostojnost, kar mora dokazati Resnik, trgovec, gostilničar, Sv. Jurij ob Pesnici. 54

Mlajšo dekle k živini išče Pen Nežika v Sv. Trojici v Slovenskih goricah. 55

Sprejme se eder, 2—3 delovne moči. Schwarz, Košaki 36. 57

Hlapca in deklo sprejme v službo Caf Ivan, posestnik, Pobrežje, Ob Dravi 1, Maribor. 59

POSESTVA:

Prodam posestvo 24 oralov, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, mešanega gozda, s vodovodom v hiši, par minut od farne cerkve in šole, četrt ure od postaje Ponikva. Eventuelno tudi zamenjam za manjše posestvo 4 do 8 oralov. Pojasnila daje gostilna Šimončič, Proseniško, Sv. Jurij ob juž. žel. 69

V najem se da takoj gostilna, gospodarsko poslopje, deset oralov zemlje na prometnem kraju. Vpraša se v gostilni Muršec, št. 11 v Slov. goricah. 64

Prodam malo posestvo. Skrbinišek, Stranica, Konjice. 42

RAZNO:

Celoletni vremenski koledar za 3 din naročite v Cirilovi v Mariboru in Ptujem. Preprodajalci popust!

Prečitaj! Važno! Ob priliki 60 letnice obstoja Tušakovke trgovine pri Sv. Antonu v Slov. goricah smo znatno znižali cene manufakturnemu blagu. Preskrbite se torej s toplo obleko in perilom, saj samo v Tušakovki trgovini je največja izbira in najnižje cene! 47

Sveče — za Svečnico v Cirilovi v Mariboru in Ptujem!

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

Ogledalce s sliko g. ministra dr. Korošca za ceno 2 din dobite v Cirilovi v Mariboru in Ptujem.

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozii in hemeroidih.
OLAJŠAVA muke in bolečine pri revmatizmu in boleznih v kosteh.
UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menjavi let.
Dobi se v vseh lekarnah!
Reg. S. št. 19.830/930.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

»Mrdavs, čujte, nekaj vam bi rekel! Vzemite zdaj otroka, nesite ga domov in zjutraj ga spet prinesite! Potem ga bova krstila na dve imeni; prvo bo ime kakega svetnika, drugo pa naj bo Habakuk.«

»Nak, gospod, tako ne bova barantala. Dveh imen pobu ni treba, ker ni kak grof. Krstila ga bova samo za Habakuka in sicer takoj zdaj. Tako hočem pa je.«

»Jaz pa nočem tako pa je,« se je odrezal gospod.

»Prav. Potem me otrok ne briga nič več in ga vam pustim. Napravite z njim, kar hočete! Še prašat ne pridem več, kaj je z njim. Lahko noč, gospod!«

Kmetič si je poveznil klobuk na glavo in jo je mahnil k durim. Prestrašeno je odstopicljaj župnik za njim in je rekel proseče:

»Za sveto voljo, Urh, ne uganjajte tako! Pridite, da se po pameti pomeniva!«

»Po pameti rad,« se je Mrdavs nasmejal, »ali kratko mora biti. — Ali torej hočete otroka krstiti, kakor to po pravici in postavi hočem?«

»Da — ne — da, da, da,« je župnik zajecjljal. »Menda ne bo greh.«

»Tega še nisem čul, da bi bil greh, če gospod otroka krstijo.«

Skupaj sta se vrnila v sobo. Tu je župnik še na vse načine poskušal, da bi kmeta pregovoril. Ali ta je bil tako trdovraten in se ni dal prepričati, da se je moral župnik vdati. Vzdihnil je in stopil zopet za mizo, da zapiše v krstno knjigo, kar je bilo treba zapisati. Mrdavs mu je gledal čez ramo in se prepričal, da je zapisano samo ime Habakuk.

Nato sta šla v cerkev. S težavo je župnik pripravil, kar je za krst potrebno, in je otroka krstil res na ime Habakuk. Ko je Mrdavs opomnil, kake dolžnosti je sprejel kot boter, in ga na kratko poučil, se je kmetič zasmejal:

»To že davno vem iz katekizma in iz krščanskega nauka. Saj sem kristjan in storim, kar je prav. Brez zamere, gospod, in lepo zahvalim za opravilo! Prihodnjic pošljem svojo staro, da vam kaj boljšega prinese v košari. Pa lahko noč, dobro se naspite in naj se vam nikar nič hudega ne sanja!«

Pograbil je košaro in odkorakal iz cerkve.

Nekaj dni pozneje je šla novica o najdenčku kakor veter po vsej dolini. Sodišče je poslalo zdravnika, ki je dejal, da je otrok vsaj že pet tednov na svetu.

Najbolj so ljudje seveda ugibali, odkod je dete in čigavo je. Večina je sumila Katrico, Mrdavsovo najmlajšo sestro, da je ona mati.

Tedaj se je iznenada vrnila Katrica domov in razbila vsak sum, da bi ona bila mati. S tako krepkimi dokazi je to izprijala, da res nihče ni mogel dvomiti, da govori resnico. Ko je moral tudi Mrdavs verjeti, da jo je po krivem obdolžil, se mu je obraz raztegnil, da nisi vedel, ali mu je prav ali ne.

Župniku so zaradi skrivnega ponočnega krsta nastale take sitnosti z oblastmi, da je zaprosil za pokoj in zapustil Podkraj.

Orožniki so medtem marljivo iskali, kdo je mati najdenčkova; po enem letu pa, ko ni bilo najti nobenega sledu, so opustili poizvedovanje.

Tako je ostala Habakukova skrivnost zavita v temo, ki je nihče ni znal razjasniti.

II.

Šest let so potiskali mladega Habakuka od hiše do hiše in nikjer ni našel doma.

Pri Mrdavsu ni ostal celi dve leti. Ko je umrla Mrdavsinja, je prišla ena izmed Mrdavsovih sester za gospodinjo. Ta najdenčka ni mogla trpeti in ga je lepega dne postavila na cesto.

Pobič je prišel h krojaču Nacu. Ta je zahteval, naj mu plača občina za to sto goldinarjev na leto, in, ko jih ni dobil, ga je čez pol leta dal Florijanu, revežu dninarju. Tu je ostal poldrugo leto. Ker mu

Florijan ni dal jesti in ne kaj obleči, ga je občina vzela in spravila v vaško štacuno. Štacunarja sta bila stara zakonca brez otrok; tu je bilo Habakuku dobro. Pobič se je zbistril, bil je brihten, nikoli se ni jokal, vedno je bil dobre volje, lička so mu postala polna in rdeča, okoli ljubkega obraza so se mu jeli kodrati pšenični lasje.

Res, ljubek otrok je bil, le eno mu je manjkalo: rastle ni. S šestimi leti je bil še zmerom tak, kakor kak trileten otrok. Zaradi tega so ugibali ljudje sem in tja in neumno sklepali, češ da dobi premalo jesti. Tako se je zgodilo, da sta mu štacunarja povezala culo in ga postavila na cesto.

Zdaj je prišel šestletni Habakuk v hišo podkraj-skega voznika, kjer je nazadnje našel svoj dom.

Luka Drnik, Habakukov novi rednik, je že več ko dvajset let vozil iz Podkrajja v Tržič in nazaj. Vsak teden enkrat je mahnil s svojo kobilico po dolini proti mestecu; prenočil je na sredi pota kje, tako je zjutraj že zarana bil v Tržiču. Tu je predal, kar so mu podkrajški kmetje naložili: jajca, maslo, kure in piščeta, krompir in kar je še takega. Nazaj je peljal kmetom sladkor, kavo, moko, različno orodje itd. Mož je bil velik, precej zdelan, z dolgimi nogami, šibkih prs, glava mu je bila majcena, obraz zaripel in z rumenkastim strniščem zaraščen. Levo nogo mu je bilo pred leti zmečkalo; zaradi tega je precej šepal.

Čeprav je imel vedno dovolj opravila, je Luka bil in ostal siromak, ki je ob svetkih in petkih hodil v eni in isti obdrkani in oguljeni obleki. Računati ni znal in je za svoja pota vzel tako malo, da skoraj vredno ni bilo reči in da sta on in njegova kobilica od tega komaj živela.

Njegova serasta kobilica »Luca«, ki je bila že Bog ve koliko stara, mu je bila edina prijateljica, najhujši in najzoprnejši sovražniki njegovi pa so bili avtomobili. Take spake se je Luca nekoč tako prestrašila, da je zvrnila svoje gare in si zlomila prednjo nogo. Luka pa se od kobile ni mogel ločiti. Namesto da bi jo dal konjedercu, jo je dal zdraviti. Odsihmal je Luca šepala na desni nogi, prav kakor Luka na levi. Kadar sta šla drug poleg drugega, sta se jima glavi zibali sem in tja in nihali zdaj narazen zdaj vkup. Bilo ju je prav smešno gledati.

Sicer se nista v vsem ujemala. Luka je bil pobožen mož in je spotoma večidel premolil, ko je krevljajal za vozom. Luci ni bilo to nič po volji; Luci je bil ljubši pomenek od molitve. Luka naj bi bil vso pot z njo govoril, naj bi jo bil hvalil in jo trepljal po vratu in bedrih. Če se je možak preveč zatopil v svoje pobožne misli in če je bil vrh tega še voz malo težek, se je primerilo, da je mrha kar na vsem lepem obstala. Kadar pa je obstala, je pa tudi stala kakor pribita. Skoraj da ni bilo sredstva, da bi jo ganil in premaknil. Navadno se je tedaj godilo takole:

Luka je nekaj kratov šel okoli nje okoli in okoli in ji je prijazno pihal na dušo:

»Luca, pamet si posodi, ne bodi no taka! Na, potegni! Prej ko bova doma, dalj časa boš počivala. Doma te čaka oves pa kruh pa še sladkor — na, pojdi!«

Luca je odkimala.

»Luca, ne bodi no trmasta! Saj nisi koza, saj si vendar konj, najlepši in najpridnejši konj, kar sem ga kdaj imel. Saj še nobenega drugega konja imel nisem in tudi nobenega imel ne bom kakor tebe. Ali pridna moraš biti in čednostna moraš biti, vsak dan bolj čednostna. — Na, hiiiiii!«

Toda Luca ni ganil. Še premaknila se ni, le z levo zadnjo je pobrskala.

Kak drug voznik bi bil zgrabil za bič in bi bil takile zakrknjeni kobilici po plečih posvetil. Ali na to še misliti ni bilo. Kajti Luca še svoj živ dan ni videla biča, kaj šele, da bi ga bila okusila, in Luku je bilo to orodje tako zoprno, da ga vse življenje ni prijel. S hudim Luka ni znal; preveč mehkega srca je bil. Torej je kobilico počahal za ušesi in je dejal prijazno:

(Dalje prihodnjic)

Stoletnika na Hrvaškem in v Srbiji

Na Hrvaškem so odkrili 110 let staro Marijo Horvat, ki je osebno poznala bana Jelačića in ranjkega cesarja Franca Jožefa, sedaj so pa našli še 120 let starega moža Marka Dimitrijeviča iz vasi Radenkovič v Mačvi. Mož si je častnikarje kar naročil, ker bi rad, da tudi on njem pišejo časopisi. Prav istega leta, ko se je on rodil, so v Srbiji na ukaz ubili vodjo Karadžordjo. Dimitrijevič je po rodu Bolgar Dimitrijevič, ki je kot 12 leten deček pobegnil od doma in se zatekel na Madjarsko. Od tam je prišel v Srbijo in se oženil. Poslej se je pisal vedno za Dimitrijeviča. Dvakrat se je oženil. Druga žena je stara 90 let in je še pri življenju. Mož ne piše nič, pač pa kadi.

Največja poljedelska knjižnica Evrope

Obe poljedelski knjižnici v Rimu in Moskvi sta mednarodni, največja tozadevna državna na svetu je v Washingtonu, a koj za njo je knjižnica čehoslovaške poljedelske akademije v Pragi, ki ima 120.000 knjig in več kot 1300 strokovnih listov, od teh je skoraj 200 izvenevropskih. Prav za prav je 13 knjižnic, ki so pa s enotno organizacijo, vodstvom in prostori strnjene v celoto. Tu so razne same knjižnice tudi razne poljedelsko-strokovne zveze, kot vrtnarska, gozdarska, čebelarstva in sviloprejska. Kdor bi hotel kaj zvedeti o poljedelskih ali gospodarskih zadevah glede na ovčarstvo na Češkem in tja do koruznih cen minulega desetletja v Braziliji v Romuniji, najde tu kar koj v posebnih knjigah, listih, zasebnih dopisih v 26 jezikih informacije. Tu ustvarjajo češko in nemško poljedelsko knjižnico; tu sem se stekajo vsa vprašanja iz vsega sveta glede na vzhodnoevropska poljedelska vprašanja; od tu je izšla tudi zamisel za ustanovitev mednarodne zveze poljedelskih knjižnic.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Pridno dekle za vse sprejme Warsberg, Šmartno ob Paki. 62
- Pošten hlapec se takoj sprejme. Herič, Gačnik 57, Pesnica. 61
- Učenec poštenih staršev, ki je dovršil vsaj dva razreda srednje šole, se sprejme v trgovino mešanega blaga. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: Mira Penič, Maribor, Vetrinjska 9. 63

POSESTVA:

- Hiša z vrtom in njivo v okolici Celja se ugodno proda. Informacije daje Ivan Gobec, kolonijale, Celje. 43
- Prodajam posestvo 11 oralov. Vukovje 20, Sv. Marjeta ob Pesnici. 44
- Prodajam travnik dva in pol orala. Franc Vajngerl, Sv. Jakob v Slov. goricah. 46
- Krasno posestvo z novimi stavbami, tik okrajne ceste, sadonosnik, vinograd, gozd, travnik, njive, proda Janez Petrovič, Mestni vrh pri Ptuj. 50
- Lepo posestvo pod Mrzlico se proda pod ugodnimi pogoji vsled izselitve. Naslov se izve v Kmetijski zadrugi na Dolu. 60

RAZNO:

- Obiščite te dni trgovino »Pri starinarju«, Koroška cesta 6! Kupite najceneje ostanke, srajce, obleke, hlače, predpasnike, dve svilnati odejli, jopice in drugo. 70
- Za predpust — vsakovrstni papir, konfeti, kroglice, šaljivo pošto itd. v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 70
- Velika zaloga moških, ženskih oblek, nogavic, perila, obutve najceneje Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 72
- Sadna drevesa, pritlična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716
- Novo šivalne stroje, šivajo naprej in nazaj, štikajo in štopajo, 20 letna garancija, prodaja po 1650 din samo mehanikar Draksler, Vetrinjska 11, Maribor. Isotam železna peč in radio-aparat poceni na prodaj. 65
- Pogrezljivi šivalni stroji 2100 din, nepogrezljivi 1700 din, z 20 letno garancijo pri Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 69
- Sedaj verjamem, da so v manufakturi Grajske starinarne, Vetrinjska 10, Maribor, zares najnižje cene. 66

Kobilo, 4—10 let staro, zdravo in sigurno v vožnji, kupi Caf Ivan, posestnik, Pobrežje pri Mariboru, Ob Dravi 1. 53

Rženo slamo, tudi cel vagon, vzamem v zameno za sadno drevje. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 26

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Železno črno palico sem zgubila 20. oktobra 1937 na cesti od Rogatca proti Sv. Križu. Najditej se naproša, da jo odda na pošti v Rogatcu. 49

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1529

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Modna in manufakturna trgovina

ANTON PETEK
CELJE — Prešernova ulica 21

ŽENINI IN NEVESTE!

Velika izbira manufakturnega in modnega blaga se dobi pri znani tvrdki nizkih cen! — Se priporoča

Modna in manufakturna trgovina

ANTON PETEK
CELJE — Prešernova ulica 21

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske harmonike od din 480-

Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

NEUHOLD FRANC

trgovec

Slovenska Bistrica

Veseli in zadovoljni

napravi nevestam in ženinom manufakturna in konfekcijska trgovina

ANTON MACUN

v MARIBORU, Gosposka ul. 8-10

s tem, ker Vam nudi veliko in lepo izbiro. — V posebnem oddelku za ostanke se Vam razveseli srce, ker so ostanki tako lepi in poceni.

Dražbeni oklic.

IV I 2872/37—9

Dne 11. februarja 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 28 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: I. Limbuš vl. št. a) 15, b) 135, c) 139; II. Hrastje vl. št. 103

cenilna vrednost: I. a) din 28.507, b) din 32.518, c) din 28.071; II. din 37.667,20

vrednost pritiklin: din 1170.—, ki je že upoštevana zgoraj v cenilni vrednosti zemljišča

najmanjši ponudek: I. a) din 19.004,66, b) din 21.940.—, c) din 18.714.—; II. din 25.111,46

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 16. decembra 1937. 48

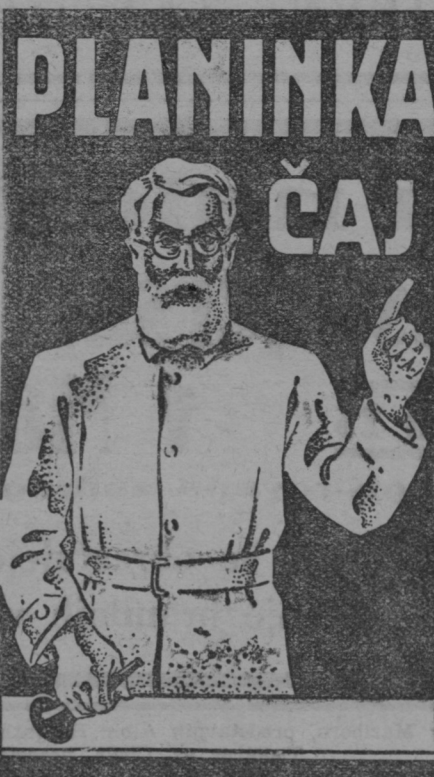
ZAHVALA

VSEM DUHOVNIKOM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM, KI SO SPREMILI NAŠO
POKOJNO MAMO NA POSLEDNJI
POTI IN ZA NJO MOLILI, SE ISKRENO
ZAHVALJUJE ŽALUJOČA DRUŽINA

JERAJ

REČICA, MARIBOR, DNE 11. JANUARJA 1938

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare boleznice vsled mraza zopet izraziteje pojavijo:

splošno debeljenje,
hemoroidi in zaprtje,
motnje v želodcu,
črevesna obolenja,
glavobol, nespečnost,
napetost telesa,
omotica.

Posebno zrelejše in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. — Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg 12.
S. br. 29550/35.

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

**Prvi Jugoslavenski Loznjaci,
Daruvar.** 1775

Veliki nasadi za pro-
dukcijo cepičev in uko-
reninjenih trt z najbolj-
šo ameriškansko podlago.

Zahtevajte cenik!

Zaročenci!

20

Poročne vence, šopke v veliki izbiri dobite po-
ceni kakor tudi posteljno perje od 8 din naprej
pri »LUNA«, Maribor, samo na Glavnem trgu 24

Dospela je zadnja partija zimskih

TOVARNISKIH OSTANKOV

Dopisnica zadostuje, pa Vam pošljemo na dom
kateregakoli navedenih zavitkov za reklamno
ceno 130 din, po poštne povzetju, poštne
prosto. — Zav. št. 1: 18 do 20 metrov močnega
flanela, platna in druka. — Zav. št. 2: 4 m bar-
henta za obleko in 8 do 12 m flanele. — Zav.
št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obleko in
3 do 5 m flanele. — Zav. št. 4: 3.20 m močnega
sportnega štofa za moško obleko ali ženski plašč
in eno kravato ali nogavice. — Hitite z naročili,
dokler zaloga traja!

VIKTOR MAVRIČ

manufaktura

1869

Maribor, Kralja Petra trg 4

Igre za zimske večere

Po 2 din: šah — dama — mlin — domi-
no — tombola — črni maček — kocke za
zlaganje teže — mozaik za zlaganje —
noviči — črni Peter — domino v slikah.

Po 3 din: človek ne razburjaj se — ki-
neške uganke — igra 15 — trdnjava —
halma — na kraju bič poka.

Po 4 din: tombola v slikah — Plutonova
tekma — kolo sreče — črna maska in de-
tektivi — Miki, Oskar in šerif — boks v
krogu.

Po 6 din: nogomet — alke — ribolov.

Po raznih cenah: na izbiro velike igre z
raznimi pripravami in slikami. — Dobite
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in lekci račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.